

ΕΝΩΣΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΔΟΠ/ΔΕΗ

ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 73-75 ΑΘΗΝΑ 104 32 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 77 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

Βαρβαρότητα χωρίς τέλος

Βαρβαρότητα χωρίς τέλος

Τα όσα διαδραματίστηκαν το τελευταίο διάστημα, σε σχέση με την δανειακή σύμβαση της χώρας μας, με τους ευρωπαϊκούς εταίρους δεν έχει προηγούμενο.

Χαρακτηριστικά τα όσα δηλώθηκαν από έγκριτους οικονομολόγους όπως, ο Τζοζέφ Στιγκλιτς: «το να ζητούν οι Γερμανοί πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ για το 2018 δεν είναι

μόνο τιμωρία, αλλά πρόκειται για τυφλή ηλιθιότητα. Συνεχίζοντας αναφέρει χαρακτηριστικά «Δεν γνωρίζω κανένα άλλο παράδειγμα παρόμοιας ύφεσης. Παρόλο που η Ελλάδα έχασε 25% του ΑΕΠ σε πέντε χρόνια, επανέρχονται τώρα προσθέτοντας νέα ταπείνωση για τον Ελληνικό λαό».

Παράλληλα, ο ξένος τύπος σχολίαζε “Le Mont” ότι η Ελλάδα για να αποφύγει το Grexit δέχτηκε να τεθεί υπό κηδεμονία, χωρίς προηγούμενο στη ζώνη του ΕΥΡΩ!!!»

Όλα τα παραπάνω δυστυχώς για εμάς έχουν μεγάλη δόση αληθείας. Η χώρα μας και ο λαός θα υποφέρει για τα επόμενα χρόνια, αφού οι αυξήσεις στο Φ.Π.Α. και σε είδη πρώτης ανάγκης θα κάνουν πιο αισθητό το πρόβλημα της φτώχειας, ενώ οι μειώσεις των συντάξεων με την αύξηση των εισφορών του κλάδου υγείας αλλά και των ορίων ηλικίας για συνταξιοδότηση, σε συνδυασμό με την διατήρηση του ΕΝΦΙΑ και την αύξηση της εισφοράς αλληλεγγύης, δημιουργούν ένα ζοφερό και αδιέξοδο τοπίο για κάθε Έλληνα.

Δυστυχώς, η Ελληνική κυβέρνηση ισοπεδώθηκε από το Διευθυντήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πρωταγωνιστές τους Γερμανούς, οι οποίοι έδειξαν για ακόμη μια φορά το σκληρό τους πρόσωπο που ισοδυναμεί με την βαρβαρότητα χωρίς τέλος.

Σε αυτή την δύσκολη στιγμή ο πρωθυπουργός ήταν μόνος, αφού οι έξω σχεδίαζαν την ανατροπή του και το πολιτικό σύστημα μέσα πάλευε με νύχια και με δόντια να υπογραφεί τώρα, η οποία συμφωνία αδιαφορώντας για τα υφιστάμενα μέτρα και τα δεινά που θα προκύψουν στο λαό.

Ωστόσο, σήμερα η χώρα εξακολουθεί να παραμένει διχασμένη με την συμφωνία αυτή. Οι αισιόδοξοι αξιολογούν ως θετική την κατάληξη της συμφωνίας, αφού αποφύγαμε τα χειρότερα και την επιστροφή στην δραχμή, επιβεβαιώνοντας ότι η χώρα μας θα παραμείνει στην ζώνη του ΕΥΡΩ με όποιο κόστος.

Ταυτοχρόνως, υπάρχουν και άλλες φωνές πιο απαισιόδοξες που θεωρούν ότι υπό το κράτος του πανικού και του εκβιασμού, η κυβέρνηση δέχτηκε τα πιο σκληρά μέτρα που έθεσαν στο τραπέζι οι εταίροι μας στην ευρωζώνη. Ένας πανικός ο οποίος δεν προέκυψε ξαφνικά, αλλά συνετέλεσαν πολλοί παράγοντες κατά την διαπραγμάτευση της συμφωνίας που κράτησε πέντε μήνες

φέρνοντας την χώρα στο σημείο μηδέν. Σίγουρα κατά την πάροδο του χρόνου θα προκύψουν χρήσιμα στοιχεία, τα οποία θα αποκαλύψουν τι ακριβώς έγινε όλο αυτό το διάστημα.

Με άλλα λόγια ζητούν να τα βροντήξει κάτω ο πρωθυπουργός και να δηλώσει: Φτάνει μέχρι εδώ! Δεν θέλουμε μία τέτοια Ευρώπη που ισοπεδώνει ανθρώπινες αξίες και κοινωνικά δικαιώματα.

Ούτως ή άλλως αυτή η Ευρώπη έχει πλέον διαρραγεί ενώ η αντίστροφη μέτρηση έχει αρχίσει, αφού η αλληλεγγύη έχει πάψει προ πολλού να υπάρχει και οι λαοί της απειλούνται με το φαινόμενο της φτώχειας, λόγω της λιτότητας που εφαρμόζουν οι ηγέτες της Ε.Ε.

Συνακόλουθα είναι και σήμερα επίκαιρη η γνωστή ρήση ότι «η Ευρώπη ή θα είναι δημοκρατική ή δεν θα υπάρξει. Σε μια διαφορετική παράφραση θα προσθέταμε ότι η Ευρώπη ή θα έχει σοσιαλιστικές αρχές ή δεν θα υπάρξει και θα αποτελέσει ένα θνησιγενές μόρφωμα, ενταφιάζοντας την ευρωπαϊκή ιδέα και το όραμα της ενοποίησης των κρατών της γηραιάς ηπείρου.

Για να επιστρέψουμε στο σήμερα και με τα μέχρι τώρα δεδομένα, αβίαστα και χωρίς περιστροφές δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το αδιέξοδο που μας οδήγησαν οι πολιτικές λιτότητας και το δυσβάσταχτο χρέος που φόρτωσαν στο λαό, θέτοντας σε επισφαλή θέση την εθνική μας κυριαρχία. Γεγονός που πληθαίνουν οι φωνές και κάνουν λόγο για οργανωμένο σχέδιο υποταγής και παράδοσης της εθνικής μας κυριαρχίας, όπου αυτό συνδέεται με την πολιτική αστάθεια που μεθοδεύουν και φάνηκε με την παρουσία τεσσάρων γερμανών που πρωτοστατούσαν στα επεισόδια της αντιμνημονικής συγκέντρωσης στο σύνταγμα, αλλά και το μπαράζ των αμέτρητων πυρκαγιών που ξαφνικά προέκυψαν σε όλη τη χώρα.

Δυστυχώς, όλα αυτά ενισχύονται με το επονειδιστο χρέος της χώρας για το οποίο όλοι συμφωνούν, ότι πρέπει να ελαφρυνθεί στην προοπτική να ανακάμψει η χώρα, δημιουργώντας προϋποθέσεις που οδηγούν στην ανάπτυξη με στόχο την διέξοδο από την κρίση. Το στοιχείο είναι μεγάλο καθώς και το ρίσκο για την σημερινή κυβέρνηση η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με τα λαϊκά στρώματα που δεν αντέχουν άλλο. Το μερίδιο της ευθύνης ήδη το ανέλαβε ο πρωθυπουργός, αλλά είναι άδικο να του χρεώνουν ευθύνες των πέντε προηγούμενων χρόνων για άσκηση εξουσίας μόλις πέντε μηνών.

Το ζητούμενο σήμερα είναι να αποφασίσουμε τι κάνουμε από εδώ και εμπρός, αφού το όχι του δημοψηφίσματος δεν έφερε καλύτερη συμφωνία!!! Πρέπει επομένως να αναζητήσουμε νέες επιλογές, που θα προκαλέσουν μια χαλάρωση των μέτρων και θα αποτρέψουν ιδιωτικοποιήσεις στρατηγικού χαρακτήρα, όπως είναι ο ΑΔΜΗΕ.

Ετήσια Γενική Συνέλευση ΔΕΗ

Τη Δευτέρα 13 Ιουλίου πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, η 13η Ετήσια Γενική Συνέλευση της ΔΕΗ, επαναβεβαιώνοντας το ότι η κορυφαία βιομηχανία του τόπου διαχρονικά ήταν και παραμένει ένας από τους βασικότερους πυλώνες σταθερότητας για την εθνική μας οικονομία και την κοινωνική ζωή και αναμφισβήτητα καθοριστικός παράγοντας για την έξοδο της χώρας μας από την κρίση, με κρίσιμο ρόλο στην επανεκκίνηση της οικονομίας και την ανάπτυξη.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ κος Μανόλης Παναγιωτάκης στην ομιλία του έκανε ειδική αναφορά σε εργασιακά ζητήματα αλλά και στη σχέση Διοίκησης - εργαζομένων και πως αυτή μπορεί να αναπτυχθεί στο πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης.

«...στόχος είναι η ενίσχυση της διοικητικής λειτουργίας (management) σε όλα τα επίπεδα, από τα όργανα Διοίκησης μέχρι τη μικρότερη μονάδα. Ο ρόλος των στελεχών που ασκούν Διοίκηση θα ενδυναμωθεί σημαντικά. Η εκπαίδευση, η αναδιάρθρωση με περιορισμό των θέσεων διοικητικής ευθύνης και ο διαχωρισμός των Managers από τους Experts είναι εργαλεία που θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση της διοικητικής λειτουργίας στα πρότυπα των πλέον σύγχρονων επιχειρήσεων. Αυτό, πέρα από την αποδοτικότητα, θα συμβάλει και στην ενδυνάμωση της έρευνας στην εταιρεία, στην ανάπτυξη τεχνογνωσίας, στην αφομοίωση και ενσωμάτωση των πλέον σύγχρονων τεχνολογικών εξελίξεων και στην ανταπόκρισή της

στις νέες και συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις του περιβάλλοντος που διαμορφώνεται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Ειδικότερα για το προσωπικό, ο κ. Παναγιωτάκης είπε:

«Όλοι οι Managers και οι γκουρού του management διακηρύσσουν ότι οι εργαζόμενοι είναι το πολυτιμότερο κεφάλαιο κάθε εταιρείας.

Υπερθεματίζω.

Όστόσο το ζήτημα είναι πως εκφράζεται αυτό στο πλαίσιο των σχέσεων εταιρείας-εργαζομένων και μάλιστα σε συνθήκες κρίσης όπως σήμερα.

Θέτουμε τρεις βασικούς στόχους:

- Βελτίωση των συνθηκών εργασίας με πρώτιστο το θέμα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία.
- Ενδυνάμωση του επαγγελματισμού των στελεχών και όλου του προσωπικού, διαρκής βελτίωση του επιπέδου τους μέσω της εκπαίδευσης.
- Ενίσχυση της αφοσίωσης και των δεσμών με την εταιρεία και του σεβασμού και της εμπιστοσύνης

στους θεσμούς και στις διαδικασίες της εταιρείας. Άριστο εργασιακό κλίμα, αξιοκρατία και αντικειμενικότητα σε όλο το πλέγμα των σχέσεων εργαζομένων εταιρείας.

Οι εργαζόμενοι της ΔΕΗ πρέπει να είναι και να αισθάνονται υπερήφανοι για τη δουλειά τους σε αυτή την επιχείρηση, με το συγκεκριμένο ειδικό βάρος και κοινωνική αποστολή.

Ως Διοίκηση αποκρούουμε συστηματικά και αποφασιστικά τις ενίοτε επιθέσεις εναντίον τους, ως στρεφόμενες εναντίον της ίδιας της επιχείρησης, αλλά και εναντίον του μοντέλου εργασιακών σχέσεων με κατοχυρωμένα τα εργασιακά δικαιώματα με το οποίο λειτουργούμε και το οποίο είναι διαρκώς στο στόχαστρο.»

Τέλος, και σε σχέση με τη διάδραση διοίκησης και συνδικαλιστικού κινήματος ο Πρόεδρος & ΔΝΣ της ΔΕΗ τόνισε χαρακτηριστικά: «Θεμελιώδης παράγοντας είναι το συνδικαλιστικό κίνημα. Έχουμε πλήρη επίγνωση για τις δοκιμασίες των προηγούμενων χρόνων. Δοκιμασίες που είχαν την επιζήμια αντανάκλασή τους και στις σχέσεις συνδικάτων-επιχείρησης. Αυτά ανήκουν στο παρελθόν, όλοι έχουν βγάλει τα συμπεράσματά τους, γυρίζουμε σελίδα.

Ως Διοίκηση θα συνεργαστούμε συστηματικά και αρμονικά με την αντιπροσωπευτική οργάνωση τη ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ αλλά και με όλα τα συνδικάτα του προσωπικού. Θα συμβάλουμε σε ότι μας αφορά στην ανόρθωσή τους. Μοναδικός αλλά απαράβατος όρος η διάκριση των ρόλων σε όλα τα επίπεδα.»

ΔΩΡΕΑΝ ΡΕΥΜΑ ΣΕ 90.000 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΥΝΑΜΟΥΣ

Υπεγράφη συμφωνία μεταξύ της ΔΕΗ και του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη δωρεάν παροχή και επανασύνδεση ρεύματος σε 89.288 άπορους δικαιούχους.

Όπως είναι γνωστό, το νομοσχέδιο για την ανθρωπιστική κρίση, που ήταν το πρώτο το οποίο κατατέθηκε από την κυβέρνηση, προβλέπει την επανασύνδεση όλων των νοικοκυριών που έχουν βυθιστεί στο σκοτάδι και την παροχή δωρεάν ηλεκτρικού ρεύματος 300 Kwh ανά μήνα μέχρι το τέλος της χρονιάς, με τη διατήρηση του κοινωνικού οικιακού τιμολογίου σε περίπτωση που υπερβούν το όριο των 300 Kwh οι δικαιούχοι.

Όπως είναι γνωστό για την επιδότηση ρεύματος και την επα-

νασύνδεση υποβλήθηκαν 140.000 αιτήσεις, από αυτές οι 89.288 πληρούν τα κριτήρια και εγκρίθηκαν όλες με αποτέλεσμα η ωφέλεια γι'αυτούς να φτάνει τα 212.216 €. Σύμφωνα με το υπουργείο η διαφορά θα φανεί στον επόμενο λογαριασμό της ΔΕΗ.

Να σημειώσουμε ότι είναι μία ακόμα κοινωνική παρέμβαση της ΔΕΗ.

Όπως τόνισαν μάλιστα αρμόδιοι κυ-

βερνητικοί παράγοντες η ενεργοποίηση κοινωνικών εταίρων, όπως η ΔΕΗ μπορεί να κάνει πολλαπλάσια την αποτελεσματικότητα των μέτρων της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της ακραίας φτώχειας και προαναγγέλλοντας μάλιστα αντίστοιχες θετικές συμπράξεις, όπως τα δωρεάν γεύματα στα σχολεία.

Πληρωμή σε 36 δόσεις με προκαταβολή 10%

Ευκολίες πληρωμής μέχρι και 36 δόσεις που σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να φτάσουν και τις 60 κάνει η ΔΕΗ στους πελάτες της. Ταυτόχρονα μειώνει στο 10% από το 20% της προκαταβολής που ήταν αναγκαία προϋπόθεση για την παραπάνω ρύθμιση.

Δικαίωμα ένταξης έχουν και όσοι είχαν υπαχθεί σε προηγούμενες ρυθμίσεις.

Στόχος είναι να ανασχεθεί η αυξητική τάση των οφειλών που αγγίζουν το 1,9 δισ. Ευρώ και σε δεύτερο στάδιο

να αρχίσει να εμφανίζεται κάποια μείωση.

Οι 36 δόσεις αφορούν σε όλους τους καταναλωτές νοικοκυριά, επαγγελματίες, βιοτεχνίες, βιομηχανίες.

Η βασική διαφορά με το προηγούμενο πρόγραμμα είναι ότι ο αριθμός των δόσεων θα αποφασίζεται σε συνεννόηση του οφειλέτη με τα κατά τόπους γραφεία της ΔΕΗ, με κριτήρια όπως

η οικονομική κατάσταση του καταναλωτή.

Τα χρέη 1,9 δισ. ευρώ είναι οφειλές που προέρχονται από οικιακούς καταναλωτές 600 εκ. από επιχειρήσεις χαμηλής τάσης 600 εκ. από το Ελληνικό Δημόσιο 200 εκατ. από βιομηχανίες υψηλής τάσης 280 εκατ. και από βιοτεχνίες μέσης τάσης περίπου 220 εκατ.

Με την προηγούμενη ρύθμιση έχουν γίνει 1 εκατ. διακανονισμοί από τους

οποίους το μεγαλύτερο μέρος δεν τηρήθηκε.

Αυτό το 1 εκατ. διακανονισμοί έχουν γίνει βέβαια από τους συναδέλφους της εμπορίας που θα πάρουν 5 ευρώ την ημέρα με την λήξη του μεσοπρόθεσμου, δηλαδή το 2018, αντί για τώρα σύμφωνα με την Σ.Σ.Ε. που έχει υπογραφεί και κατά πληροφορίες αυτός ο ετεροχρονισμός έγινε μετά από ανέντιμες παρεμβάσεις. Αυτοί λοιπόν οι συνάδελφοι της εμπορίας που έδωσαν και δίνουν καθημερινά την ψυχή τους, που λιοδορούνται, που υβρίζονται, που είναι η βιτρίνα της επιχείρησης ζητούν τουλάχιστον περισσότερο σεβασμό.

Για την ένταξη στη ρύθμιση εκτός από την επίσκεψη στα γραφεία καταναλωτών, προβλέπεται και τηλεφωνική εξυπηρέτηση στο 11770. Ο καταναλωτής πρέπει να γνωρίζει τον ΑΦΜ και τον αριθμό παροχής.

Υπάρχουν και κατά συνείδηση... κακοπληρωτές

Δεν είναι μόνο εκείνοι που δικαιολογούνται, λόγω δυσμενών οικονομικών δυσχερειών από τις επιπτώσεις των μνημονίων δεν έχουν να πληρώσουν τους λογαριασμούς του ρεύματος.

Δυστυχώς έρευνες έδειξαν ότι οι μεγαλύτεροι κακοπληρωτές είναι ιδιοκτήτες μεγάλων οικοδομικών βιλών από τη Βούλα μέχρι την Εκάλη και χρωστούσαν έως και τρία χρόνια στη ΔΕΗ. Και όχι μόνο αυτό αλλά λειτουργώντας με πονηρία, όπως αναφέρει ένα πρόσφατο ρεπορτάζ στα ΝΕΑ δεν είχε πληρώσει με διάφορα κόλπα για τρία χρόνια για την κατανάλωση ρεύματος που είχε στο 300 τ.μ. στο ακίνητο Βαρνάβα. Και σαν μην έφτανε αυτό πριν τέσσερις μήνες κατάφερε να μπει στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο.

Ανάμεσα στους μεγαλοοφειλέτες ξεχωρίζει ακόμα μια περίπτωση επιχειρηματία ιδιοκτήτη των πιο γνωστών μπαρ και καφετεριών στην παραλία Θεσσαλονίκης που χρωστούσε στη ΔΕΗ κάνοντας τον ένα διακανονισμό μετά τον άλλο, τους οποίους φυσικά ποτέ δεν τήρησε. Μάτι βγάζει, όπως αναφέρει το ρεπορτάζ και η περίπτωση των έξι ξενοδοχείων στη Ρόδο που βρέθηκαν να έχουν αφήσει φέσι στη ΔΕΗ κοντά ένα εκατομμύριο ευρώ.

Σε όλους αυτούς τους εμφανώς εύπορους που επικαλούνταν αδυναμία

πληρωμής, η ΔΕΗ έκοψε την παροχή ρεύματος, αλλά αμέσως μετά έσπευσαν όλοι να διακανονίσουν την οφειλή. Τώρα, τέτοιοι κατά συνείδηση κακοπληρωτές έχουν μπει στο στόχαστρο της ΔΕΗ.

Όλοι τους «μπαϊνόβγαιναν» τα τελευταία χρόνια σε διακανονισμούς, χωρίς φυσικά να τους τηρούν, μέχρι που έπεφτε ένα τηλεφώνημα από κάποιο «φιλο», το ρεύμα επανέρχονταν, ή οι κατ'επάγγελμα μπαταχτισήδες μεταπηδούν σε άλλο πάροχο και η ηλεκτροδότησή τους συνεχίζεται κανονικά και με το νόμο και οι οφειλές συνεχίζουν να συσσωρεύονται.

Η δικαστική διεκδίκηση των χρεών από την επιχείρηση είναι χρονοβόρα, κοστοβόρα και πρέπει να σπαταληθούν πολλές εργατώρες από την αποδυναμωμένη σήμερα Διεύθυνση εμπορίας για να στοιχειοθετήσουν μία αγωγή.

Σαν εργαζόμενοι από την πρώτη στιγμή που πρωτοεμφανίστηκαν οι ιδιώτες πάροχοι και το φαινόμενο αλλαγής παρόχου, ζητήσαμε να υποχρεώνονται να γίνεται τακτοποίηση των χρεών και μετά αλλαγή παρόχου, δηλαδή ένα είδος ενεργειακού Τειρεσία.

Η ΡΑΕ όμως που είναι πάντα αρωγός των ιδιωτών δεν έκανε κάτι τέτοιο διότι τότε οι ιδιώτες δεν είχαν πελάτες με χρέη.

Τώρα αυτό, τονίζεται από τη νέα διοίκηση της ΔΕΗ ότι θα αλλάξει. Μένει

να το δούμε να εφαρμόζεται στην πράξη. Αν και είδαμε τουλάχιστον σε 14 βίλες και σε περισσότερες από 220 καφετέριες, ξενοδοχεία και μεγάλες επιχειρήσεις πανελλαδικά, η ΔΕΗ να κόβει το ρεύμα για απλήρωτους λογαριασμούς. Και φυσικά περιμένουμε να ενταθεί και να καταπολεμηθεί ένα τέτοιο παρασιτικό φαινόμενο...

Εμείς σαν ΕΔΟΠ/ΔΕΗ, έχουμε πει πολλές φορές ότι οι καταναλωτές που έχουν χρέη είναι δύο κατηγοριών, αυτοί που δεν μπορούν και αυτοί που δεν θέλουν να πληρώσουν.

Ζητάμε λοιπόν από την ιεραρχία να είναι επεικής με τους πρώτους και σκληρή με τους δεύτερους.

Βραχυκυκλώνει η ΔΕΗ από τα χρέη...

Δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει όλη αυτή η δύσκολη οικονομική κατάσταση και τη ΔΕΗ. Έτσι έχει ξεκινήσει μια δύσκολη διαδικασία για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών, με στόχο να περιορίσει το «βουνό» χρεών που όπως λένε τα στοιχεία που είδαν τα φώτα της δημοσιότητας πλησίασε το τέλος Μαρτίου το 1,9 δις ευρώ.

Ένα από αυτά που ζητάει η ΔΕΗ είναι η μεταφορά χρεών επιχειρήσεων που κλείνουν στους μετόχους της.

Πρακτικά για να γίνει αυτό, πρέπει να το αποδεχθεί η ΡΑΕ. Φυσικά χρειάζεται και η ουσιαστική βοήθεια από την κυβέρνηση ώστε να γίνουν αλλαγές στην υφιστάμενη νομοθεσία...

Σαν να μην έφταναν αυτά με το κλείσιμο των τραπεζών η επιχείρηση δέχεται ένα ισχυρό χτύπημα. Οι εισπράξεις την πρώτη μέρα έπεσαν κατακόρυφα σε ποσοστά πάνω από 85%, κάνοντας το σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας της επιχείρησης ακόμη σοβαρότερο.

ΕΝΩΣΗ

Τριμηνιαία Έκδοση της ΕΔΟΠ/ΔΕΗ
Κωδικός: 015808

Εκδότης
Καζάνας Γεράσιμος

Διευθύνεται από
Συντακτική Επιτροπή
Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Στουρνάρη 73-75, Τ.Κ. 104 32
Τηλ.: 210-52 30 997,
Fax: 210-52 40 383

Παραγωγή - Εκτύπωση:
ΚΑΜΠΥΛΗ Adv.
Αντιγόνης 60, Τ.Κ. 104 42
Τηλ.: 210-51 56 810-20-30,
Fax: 210-51 56 811

Ο λιγνίτης στη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας

Τις τελευταίες δεκαετίες, όλες οι ανεπτυγμένες χώρες, κρίνοντας ότι η ανάπτυξη τους δεν μπορεί να είναι βιώσιμη αφού βασίζεται σε εξαντλήσιμα αποθέματα ορυκτών καυσίμων με υψηλούς συντελεστές αερίων καυσίμων, προωθούν μια νέα ενεργειακή πολιτική για το περιβάλλον και την ενέργεια, όπου οι ΑΠΕ εξελίσσονται σε κύριο παίκτη της αγοράς.

Σε ότι αφορά, όμως, την ηλεκτρική ενέργεια στην Ελλάδα, η μέχρι σήμερα εκμετάλλευση των ΑΠΕ δεν είναι σημαντική, παρά την προσπάθεια εναρμόνισης της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Κοινοτική Οδηγία 2001/77/ΕΕ περί «προώθησης του Παραγόμενου Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ στην Εγχώρια Αγορά Ηλεκτρισμού» και στους περιβαλλοντικούς στόχους που έχουν τεθεί με βάση το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Δεδομένου ότι κάθε κράτος φέρει τη δική του ευθύνη για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και την λήψη των απαιτούμενων μέτρων για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας των πόρων του, οι αποφάσεις για τη χάραξη κάθε εθνικής ενεργειακής πολιτικής πρέπει να επικαιροποιούνται και να προσαρμόζονται στις συνθήκες που επικρατούν.

Για την ελληνική οικονομία ο τομέας της ενέργειας συνιστά σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης της. Όμως, η αυξανόμενη αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει το μέλλον της ελληνικής οικονομίας καθιστά αναγκαία τη μεταβολή βασικών αξόνων και προσδιοριστικών παραγόντων που διαμορφώ-

νουν την εθνική ενεργειακή στρατηγική.

Έτσι, στο ελληνικό ενεργειακό σύστημα ο λιγνίτης συνεχίζει να παίζει σημαντικό ρόλο στην ηλεκτροπαραγωγή, αφού αποτελεί το μόνο αξιόλογο εγχώριο καύσιμο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο καλύπτει σήμερα το 50% της ζήτησης σε φθινό οικιακό, αγροτικό και βιομηχανικό ρεύμα σε σύγκριση με πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Ο λιγνίτης αποτελεί καύσιμο με συνεχή παροχή για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αφού στα λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ η εξόρυξη και η καύση του είναι συνεχής. Με βάση τα σημερινά τεχνικο-οικονομικά δεδομένα τα κοιτάσματα λιγνίτη που είναι κατάλληλα για ενεργειακή εκμετάλλευση ανέρχονται σε περίπου 3,2 δις τόνους και ισοδυναμούν με 450 εκ. τόνους πετρελαίου. Σε συνδυασμό με τον προγραμματισμένο ρυθμό κατανάλωσης στο μέλλον υπολογίζεται ότι τα αποθέματα αυτά επαρκούν για τα επόμενα 50 χρόνια. Επιπλέον, ο λιγνίτης έχει σταθερό και προβλέψιμο κόστος εξόρυξης, διασφαλίζει θέσεις εργασίας, ενισχύει τη βιομηχανική παραγωγή της χώρας, συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη και, τέλος, η χρήση του για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αποφέρει στην Ελλάδα τεράστια εξοικονόμηση συναλλάγματος (περίπου 1 δις δολάρια ετησίως).

Η υποκατάσταση λιγνιτικών ατμοηλεκτρικών σταθμών (ΑΗΣ) με ΑΠΕ δεν είναι δυνατή λόγω των διαφορετικών συνθηκών

λειτουργίας σε ότι αφορά την αξιοπιστία και ασφάλεια παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Η χρήση των ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή εξαρτάται από τις καιρικές και κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή με αποτέλεσμα κατά την αξιοποίησή τους για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να μην υπάρχει συνεχής τροφοδοσία. Επίσης, η αξιοπιστία και η αυτονομία της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ προϋποθέτει έργα υποδομής και η επίτευξη του φιλόδοξου στόχου κρίνεται ιδιαίτερα δαπανηρή και δύσκολο να επιτευχθεί.

Ο ενεργειακός σχεδιασμός ούτε πρέπει να δημιουργεί σπατάλη πολύτιμων οικονομικών πόρων, αλλά ούτε η ανεπάρκεια ενέργειας να αποτελεί τροχοπέδη για την επίτευξη υψηλών ρυθμών ανάπτυξης. Οι ανάγκες ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να καλυφθούν με τη χρήση του λιγνίτη ως ενεργειακού καυσίμου σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των ΑΠΕ. Άλλωστε, η απόσυρση που προβλέπεται λόγω παλαιότητας λιγνιτικών μονάδων ΑΗΣ ισχύος 900 – 1000 MW μέχρι το 2020 και η αντικατάστασή τους με δύο νέες μονάδες αντίστοιχης ισχύος σύγχρονης τεχνολογίας με χαμηλή εκπομπή CO₂ αλλά και η σταδιακή απόσυρση και άλλων παλαιών μονάδων μετά το 2020 θα επιτρέψει τη λειτουργία τους μέχρι το 2050 και θα αντιμετωπίσει το ζήτημα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που επηρεάζει σοβαρά τις λιγνιτικές δραστηριότητες.

Άδεια δόμησης για την μονάδα ηλεκτροπαραγωγής Πτολεμαΐδας V

Μέσα σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για την πατρίδα μας εκδόθηκε και εγκρίθηκε η άδεια δόμησης της νέας μονάδας ηλεκτροπαραγωγής Πτολεμαΐδα V. Στέλνοντας τα δικά της πολλαπλά μηνύματα για την αναγκαιότητα και τη σπουδαιότητα του έργου κατασκευής της νέας μονάδας...

Για το τυπικό της υπόθεσης η έκδοση της έγκρισης δόμησης φέρει την υπ. αριθμ. 28/17-06-2015, ενώ η άδεια δόμησης την υπ. αριθμ. 31/01-07-2015 οι οποίες μάλιστα έχουν πρωτοκολληθεί από τις 23 Ιουνίου.

Είναι πολύ ενδιαφέρον το γεγονός που η Τοπική Αυτοδιοίκηση κατανόησε τη σπουδαιότητα του έργου για την περιοχή και συνέβαλε ουσιαστικά στην έκδοση των αδειών.

Ενώ, λοιπόν, εκδόθηκε η άδεια και η ροή των πραγμάτων εξελισσόταν κανονικά και αναμενόταν η καταβολή από την ΔΕΗ 200 εκατ. € για να ξεκινήσουν οι εργασίες ήλθε το κλείσιμο των τραπεζών. Ο διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΗ κ. Μανώλης Παναγιωτάκης δήλωσε ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και ότι η επιχείρηση θα ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της προς την κατασκευάστρια εταιρεία.

Απελευθέρωση α θα γαλλικά

Αν και ζούμε σε καιρούς όπου όλα είναι ρευστά πληροφορίες που είδαμε στον Τύπο αναφέρουν ότι η κυβέρνηση εξετάζει την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με βάση το γαλλικό μοντέλο.

Και αυτό γιατί τα διμερή συμβόλαια στη ρύθμιση του κλάδου παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, βοηθούν αφού δεν είναι απαραίτητη η ιδιωτικοποίηση της υπάρχουσας εταιρίας παραγωγής ηλεκτρισμού.

Αν συμβεί κάτι τέτοιο, ίσως δούμε να εγκαταλείπεται το σχέδιο της «Μικρής ΔΕΗ» που προέβλεπε το Μνημόνιο, αλλά και της ιδιωτικοποίησης του ΑΔΜΗΕ, και αυτόματη επαναφορά των απαιτήσεων που διατύπωσε η Ε.Ε. το 2008 με απόφαση της για υποχρεωτική πρόσβαση τρίτων στους λιγνίτες ως καύσιμο για ηλεκτροπαραγωγή αν και όλα είναι στο τραπέζι...

Όπως είναι γνωστό το σχέδιο της «Μικρής ΔΕΗ» είχε λάβει υπόψη του τη συμμόρφωση της χώρας με την απόφαση της Κομισιόν και είχε γίνει αποδεκτό από τους εταίρους, υπό την προϋπόθεση ότι το μεταβατικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση αυτού του σχεδίου, η ΔΕΗ θα έπρεπε να διαθέτει σε τρίτους μέρος της λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής της μέσω δημοπρασιών κατά τα πρότυπα του γαλλικού μοντέλου NOME.

Αναμένεται να δούμε πού θα καταλήξει η κυβέρνηση...

Παιχνίδι σε τέσσερα μέτωπα

Μετά τις εξελίξεις που ακολούθησαν το κλείσιμο των τραπεζών, το δημοψήφισμα και τις εκ νέου συζητήσεις στις Βρυξέλλες προκειμένου να υπάρξει αποτέλεσμα, πολλά πράγματα έχουν παγώσει στην οικονομία ελλείψει ρευστού στην αγορά.

Όστόσο στην ενέργεια και ιδιαίτερα στη διπλωματία των αγωγών, όπου τα πράγματα βρίσκονται σε καθεστώς διαπραγματεύσεων, η κυβέρνηση παίζει μπάλα» προετοιμάζοντας τις εξελίξεις σε τέσσερα επίπεδα για να πάρει ότι περισσότερο μπορεί.

Πρώτον: Ο αγωγός TAP για το αζέρικο αέριο, είναι το ισχυρότερο χαρτί που έχει στο «μανίκι» της η ελληνική ενεργειακή διπλωματία.

Το δεύτερο μέτωπο αφορά τον άλλο αγωγό «Greek Stream». Το ρωσικό Αγωγό που μέσω Τουρκίας θα διοχετεύσει στην Ευρώπη, σε

αντικατάσταση πρακτικά του South Stream. Βεβαίως οι Αμερικανοί έχουν τις ενστάσεις τους για κάτι τέτοιο... Ένα νέος παίκτης, η Edison ίσως αλλάξει τα πράγματα...

Τρίτον: Η προσήλωση των Ιταλών στην τελική επενδυτική προοπτική του αγωγού IGB (ο βασικός σύνδεσμος του TAP) που προωθείται με τη συμμετοχή ΔΕΠΑ, Edison, ΔΕΗ.

Τέταρτον: Η αναβίωση του ITGI που είχε σχεδιαστεί να μεταφέρει ρωσικό αέριο από τα ελληνοτουρκικά σύνορα στην Ηγουμενίτσα και εκεί υποθαλάσσια προς την Ιταλία.

Να επισημάνουμε ότι η Edison δεν είναι ένας παίκτης «μόνος». Έχει και τη γαλλική υποστήριξη, αφού η εταιρία ελέγχεται από το γαλλικό κολοσσό EDF. Σε αναμονή για να δούμε τι θα επιλέξει να υλοποιήσει η κυβέρνηση...

ΑΣΚΗΘΗΚΕ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΗ για το MEGA T.V.

Του αρέσει να λειτουργεί ως εισαγγελέας που καταγγέλλει τους... τεμπέληδες του δημοσίου... Για την τηλεόραση του MEGA λέμε που αν και εκμεταλλεύεται και κερδοφορεί από τις δημόσιες συχνότητες για τις οποίες δεν έχει πληρώσει ένα ευρώ μέχρι σήμερα, συνελήφθη «κλέπτων οπώρας»!

Η είδηση που δημοσιεύτηκε στο Τύπο είναι σαφέστατη. Ποινική δίωξη για κλοπή ηλεκτρικού ρεύματος κατ' εξακολούθηση άσκησε η αρμόδια Εισαγγελία, μετά τη διαπίστωση ότι είχε παραβιαστεί παροχή της «Τηλέτυπος MEGA Α.Ε.» και «έγραφε» μικρότερη κατανάλωση.

Τα σχετικά στοιχεία έδωσε μέσω εγγράφου στη Βουλή, ο υπουργός Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Νίκος Παρασκευόπουλος, απαντώντας σε ερώτηση που είχαν καταθέσει οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ Στάθης Παναγιούλης και Ραχήλ Μακρή.

Η συγκεκριμένη ερώτηση διαβιβάστηκε από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών. Σχηματίστηκε αυτεπαγγέλτως ποινική δικογραφία, η οποία χρεώθηκε σε εισαγγελέα και διαβιβάστηκε στον 2ο Πταιματοδίκη Αθηνών για τη διενέργεια προκαταρκτική εξέτασης.

Φυσικά μια τέτοια είδηση δεν περιμένετε να την ακούσετε ποτέ στα δελτία ειδήσεων... Από τέτοια δημοσιογραφικά συγκροτήματα περιμένουμε αντικειμενική ενημέρωση.

Σωστά παρατηρεί ο σοφός λαός: Κόρακας, κοράκου μάτι δεν βγάζει.

Υπογράφηκε η ΚΥΑ για την ανθρωπιστική κρίση

Ανακοινώθηκαν τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να συμμετάσχει κάποιος στο πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης και να λάβει επιδότηση ενοικίου ή σίτισης και δωρεάν ηλεκτρικό ρεύμα.

Όπως προβλέπει η Κοινή Υπουργική Απόφαση που υπογράφηκε, για να είναι κάποιος δικαιούχος το εισόδημά του δεν πρέπει να υπερβαίνει τα:

2.400 ευρώ ετησίως για μεμονωμένο άτομο και

3.600 ευρώ ετησίως για το ζευγάρι, προσαυξανόμενο κατά 1.200 ευρώ για κάθε

ενήλικο εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας και 600 ευρώ ετησίως για κάθε ανήλικο εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας και μέχρι του ποσού των 6.000 ευρώ ετησίως

Η παροχή ρεύματος σε άπορους αφορά 300 kwh το μήνα και δωρεάν επανασύν-

δεση, ενώ οι παροχές για το ενοίκιο ή τη δωρεάν σίτιση είναι:

- Για μεμονωμένο άτομο 70 ευρώ το μήνα
- Για οικογένεια χωρίς παιδιά 100 ευρώ
- Για οικογένεια με 1 παιδί 130 ευρώ
- Για οικογένεια με 2 παιδιά 160 ευρώ
- Για οικογένεια με 3 παιδιά 190 ευρώ
- Για οικογένεια με 4 παιδιά και άνω 220 ευρώ.

Η ηλεκτρονική κάρτα σίτισης με το ποσό που θα αναλογεί στον κάθε δικαιούχο θα είναι συμβατή με τα τερματικά των καταστημάτων τροφίμων και των σούπερ μάρκετ.

Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω των ΚΕΠ.

Σε χαμηλότερα τιμολόγια προσανατολίζεται η ΔΕΗ

Ενθαρρυντικά για τους καταναλωτές είναι τα μηνύματα για χαμηλότερα τιμολόγια στους λογαριασμούς ρεύματος καθώς μέσα στο καλοκαίρι η ΔΕΗ αναμένεται να θέσει σε εφαρμογή δράσεις για την εξοικονόμηση δαπανών.

Ήδη είδαμε σενάρια γι' αυτό στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που αποτυπώνουν, προφανώς τις προθέσεις της Διοίκησης της Επιχείρησης... και του αρμόδιου υπουργείου.

Θα περιμένουμε λοιπόν να τα δούμε για ακόμα μία φορά το ανθρώπινο πρόσωπο της ΔΕΗ σ' αυτές τις δύσκολες ώρες που περνούν οι Έλληνες καταναλωτές.

Ακόμα δέσμη 25 προτάσεων για μια νέα βιομηχανική πολιτική κατέθεσε στην κυβέρνηση ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θ. Φέσσας, εκπροσωπώντας και τους προέδρους των περιφερειακών βιομηχανικών συνδέσμων.

Στη σχετική επιστολή που απευθύνεται στον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης και στους υπουργούς Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Επικρατείας, καθώς και στους υπουργούς και αναπληρωτές υπουργούς Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, επισημαίνεται ότι η ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης της ελληνικής οικονομίας μπορεί να επιτευχθεί με τη δημιουργική συνεργασία της κυβέρνησης και των βιομηχανικών συνδέσμων στη βάση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου βιομηχανικής πολιτικής.

Μεταξύ των βασικών στόχων για τη βιομηχανική πολιτική που θέτουν οι φορείς της βιομηχανίας είναι και η μείωση των τιμών στα τιμολόγια ενέργειας (ε τιμολογίων ΔΕΗ - ΔΕΠΑ, μείωση φόρων-τελών, δυνατότητα υπογραφής εξατομικευμένων συμβάσεων μεταξύ ΔΕΗ - βιομηχανίας κ.λπ.).

«Καίνε» οι χρεώσεις υπέρ τρίτων

Μειωμένα κατά

25.600.000 ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα ήταν τα καθαρά κέρδη το πρώτο τρίμηνο τους 2015.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΔΕΗ, οι συνολικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις πελατών εκκρεμοδικίες και βραδέως κινούμενα υλικά διαμορφώθηκαν σε 192.200.000 το α' τρίμηνο, αύξηση κατά 30%.

Σ' αυτό πρέπει να προσθέσουμε τη θεματική αύξηση του τέλους ETMEAP (πρώην τέλος ΑΠΕ) το 2014, η οποία σε ότι αφορά τον βαθμό εισπραξιμότητας της ΔΕΗ τείνει να έχει τις ίδιες αρνητικές επιπτώσεις με το παλιό συνεισπραττόμενο από τη ΔΕΗ ΕΕΤΗΔΕ/ΕΕΤΑ.

Υπενθυμίζουμε ότι το τέλος ETMEAP δεν είναι έσοδο της ΔΕΗ και επιβαρύνει πλέον ουσιαστικά το τελικό ποσό πληρωμής που καλούνται να πληρώσουν οι Έλληνες καταναλωτές με αποτέλεσμα και οι συνεπείς πελάτες να αντιμετωπίζουν δυσχέρεια στην εξόφληση τους...

Τι περιέχει το κείμενο της συμφωνίας για το νέο Μνημόνιο

Χρηματοδοτικό πακέτο από 82 έως 86 δισεκατομμύρια ευρώ θα περιλαμβάνει το νέο Μνημόνιο που θα υπογράψει η ελληνική πλευρά με τον ESM αφού προηγουμένως έχει νομοθετήσει σειρά προαπαιτούμενων με αυστηρό χρονοδιάγραμμα.

Στο νέο πρόγραμμα προβλέπεται η συνέχιση της συμμετοχής του ΔΝΤ και μετά το Μάρτιο του 2016, η σύσταση ανεξάρτητου ταμείου αξιοποίησης δημοσίας περιουσίας με στόχο να συγκεντρώσει κεφάλαια ύψους 50 δις, από τα οποία τα 25 δις θα αξιοποιηθούν για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.

Για τις τράπεζες προβλέπεται χρηματοδότηση από 10 έως 25 δις από τον ESM με ταυτόχρονη υιοθέτηση της κοινοτικής οδηγίας για την εξυγίανση και εκκαθάριση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, (BRRD), οδηγία στην οποία υπάρχει πρόβλεψη για bail in.

Ολόκληρο το κείμενο της συμφωνίας έχει ως εξής:

Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ τονίζει την κρίσιμη ανάγκη να οικοδομηθεί εκ νέου σχέση εμπιστοσύνης με τις ελληνικές αρχές ως προαπαιτούμενο για πιθανή μελλοντική συμφωνία σχετικά με νέο πρόγραμμα του ΕΜΣ. Στο πλαίσιο αυτό έχει βασική σημασία η ανάληψη ίδιας ευθύνης από τις ελληνικές αρχές, τις δε δεσμεύσεις πολιτικής πρέπει να ακολουθήσει η επιτυχής υλοποίησή τους.

Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που ζητούν χρηματοπιστωτική συνδρο-

μή από τον ΕΜΣ αναμένεται να απευθύνουν, εφόσον είναι δυνατόν, ανάλογο αίτημα και στο ΔΝΤ1. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου η Ευρωζώνη να συμφωνήσει σχετικά με νέο πρόγραμμα του ΕΜΣ.

Επομένως, η Ελλάδα θα ζητήσει τη συνέχιση της στήριξης του ΔΝΤ (παρακολούθηση και χρηματοδότηση) από τον Μάρτιο του 2016. Με δεδομένη την ανάγκη να οικοδομηθεί εκ νέου σχέση εμπιστοσύνης με την Ελλάδα, η σύνοδος κορυφής για το ευρώ χαιρετίζει τις δεσμεύσεις των ελληνικών αρχών να θεσπίσουν χωρίς χρονοτριβή μια πρώτη δέσμη μέτρων. Στα μέτρα αυτά, τα οποία θα ληφθούν με πλήρη εκ των προτέρων συμφωνία με τους θεσμούς, θα περιλαμβάνονται:

έως 15 Ιουλίου

- ο εξορθολογισμός του συστήματος ΦΠΑ και η διεύρυνση της φορολογικής βάσης για αύξηση των εσόδων.

- άμεσα μέτρα για τη βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος ως μέρος συνολικού προγράμματος μεταρρύθμισης των συντάξεων
- η διασφάλιση της πλήρους νομικής ανεξαρτησίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ
- η πλήρης εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, κυρίως με την έναρξη λειτουργίας του Δημοσιονομικού Συμβουλίου πριν από την οριστικοποίηση του Μνημονίου Συνεννόησης και με την εισαγωγή ημιαυτόματων περικοπών δαπανών σε περίπτωση παρεκκλίσεων από φιλόδοξους στόχους πρωτογενούς πλεονάσματος αφού ζητηθεί η γνώμη του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και με την επιφύλαξη προηγούμενης έγκρισης από τους θεσμούς.

έως τις 22 Ιουλίου

- η θέσπιση του κώδικα πολιτικής οικονομίας, η οποία αποτελεί μείζονα αναδιάρθρωση των διαδικασιών και των ρυθμίσεων του συστήματος πολιτικής δικαιοσύνης και μπορεί να επιταχύνει σημαντικά τη δικαστική διαδικασία και να μειώσει τις δαπάνες.
- η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (BRRD) με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Αμέσως μετά, και μόνον μετά τη νομική εφαρμογή των τεσσάρων πρώτων προαναφερόμενων μέτρων καθώς και την έγκριση όλων των δεσμεύσεων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο από την Ελληνική Βουλή, κατόπιν επαλήθευσης από τους θεσμούς και την Ευρωομάδα, μπορεί να ληφθεί απόφαση προκειμένου να δοθεί στους θεσμούς η εντολή διαπραγμάτευσης μνημονίου συνεννόησης (ΜΣ). Η απόφαση αυτή θα ληφθεί υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ολοκληρωθεί οι εθνικές διαδικασίες και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 της Συνθήκης για τον

ΕΜΣ βάσει της εκτίμησης που μνημονεύεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.

Προκειμένου να αποτελέσει τη βάση για την επιτυχή σύναψη του μνημονίου συνεννόησης, η ελληνική πρόταση μεταρρυθμιστικών μέτρων πρέπει να ενισχυθεί σε σημαντικό βαθμό ώστε να ληφθεί υπόψη η σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής και δημοσιονομικής θέσης της χώρας το τελευταίο έτος. Η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να δεσμευθεί επισήμως να ενισχύσει τις προτάσεις της σε τομείς που έχουν προσδιορίσει οι θεσμοί, με ικανοποιητικό και σαφές χρονοδιάγραμμα για τη θέσπιση και την εφαρμογή νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών κριτηρίων, των ορόσημων και των ποσοτικών κριτηρίων, ώστε να είναι σαφής η κατεύθυνση των πολιτικών μεσοπρόθεσμα.

Πρέπει κυρίως, σε συμφωνία με τους θεσμούς:

- να πραγματοποιήσει φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό και να προσδιορίσει πολιτικές ώστε να αντισταθμίσει πλήρως τον δημοσιονομικό αντίκτυπο της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση του 2012, καθώς και να εφαρμόσει

τη ρήτρα μηδενικού ελλείμματος ή εναλλακτικά μέτρα που θα συμφωνηθούν αμοιβαία ως τον Οκτώβριο του 2015.

- να προχωρήσει σε πιο φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων με σαφές χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση όλων των συστάσεων της εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ I, μεταξύ άλλων για τη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων την Κυριακή, τις περιόδους εκπτώσεων, το ιδιοκτησιακό καθεστώς των φαρμακείων, το γάλα και τα αρτοποιεία, εκτός από τις συστάσεις για τα μη υποχρεωτικές συνταγογραφούμενα φαρμακευτικά προϊόντα, οι οποίες θα εφαρμοστούν σε επόμενο στάδιο, καθώς και για το άνοιγμα των μακροοικονομικώς κρίσιμων κλειστών επαγγελμάτων (π.χ. μεταφορές με οχηματαγωγά). Στο πλαίσιο των επακόλουθων ενεργειών σύμφωνα με την εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ II, πρέπει να συμπεριληφθεί στις προαπαιτούμενες δράσεις η μεταποίηση.
- σε ό,τι αφορά τις αγορές ενέργειας, να προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ), εκτός αν μπορούν να βρεθούν μέτρα αντικατάστασης με ισοδύναμο αποτέλεσμα για τον ανταγωνισμό, βάσει συμφωνίας με τους θεσμούς.
- όσον αφορά τις αγορές εργασίας, να προχωρήσει σε αυστηρή επανεξέταση και εκσυγχρονισμό των συλλογικών διαπραγματεύσεων, των εργατικών κινητοποιήσεων και σύμφωνα με την οικεία οδηγία και βέλτιστη πρακτική της ΕΕ, των ομαδικών απολύσεων βάσει του χρονοδιαγράμματος και της προσέγγισης που έχουν συμφωνηθεί με τους θεσμούς. Κατόπιν

της επανεξέτασης αυτής, οι πολιτικές για την αγορά εργασίας πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές βέλτιστες πρακτικές, θα πρέπει δε να μη συνεπάγονται την επιστροφή σε παλαιότερα πλαίσια πολιτικής ασύμβατα με τους στόχους της προώθησης βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.

- να πραγματοποιήσει τα απαραίτητα βήματα για την ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων τόσο αποφασιστικής δράσης για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια όσο και μέτρων για την ενδυνάμωση της διακυβέρνησης του ΤΧΣ και των τραπεζών, ιδίως με την εξάλειψη κάθε πιθανότητας πολιτικών παρεμβάσεων, ιδιαίτερα στις διαδικασίες διορισμού.

Πέραν τούτου, οι ελληνικές αρχές οφείλουν να πραγματοποιήσουν τις ακόλουθες ενέργειες:

- να αναπτύξουν ένα σημαντικό ενισχυμένο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων με βελτιωμένη διακυβέρνηση: ελληνικά περιουσιακά στοιχεία μεγάλης αξίας θα μεταφερθούν σε ανεξάρτητο ταμείο, το οποίο θα τα ρευστοποιήσει με ιδιωτικοποιήσεις και άλλους τρόπους. Η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων θα αποτελέσει μια πηγή για την πραγματοποίηση της προγραμματισμένης εξόφλησης του νέου δανείου του ΕΜΣ και θα αποφέρει κατά τη διάρκεια του νέου δανείου επιδιωκόμενο συνολικό ποσό 50 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 25 δισεκ. ευρώ θα χρησιμοποιηθούν για την επιστροφή της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και άλλων περιουσιακών στοιχείων και το 50% κάθε εναπομένοντος ευρώ (τουτέστιν, 50% των 25 δισεκ. ευρώ) θα χρησιμοποιηθεί για τη μεί-

ωση της αναλογίας χρέους/ΑΕΠ, το δε υπόλοιπο 50% θα χρησιμοποιηθεί για επενδύσεις. Το ταμείο αυτό θα συσταθεί στην Ελλάδα υπό τη διαχείριση των ελληνικών αρχών και την εποπτεία των οικείων ευρωπαϊκών θεσμών. Σε συμφωνία με τους θεσμούς και με βάση τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, θα πρέπει να θεσπιστεί νομοθετικό πλαίσιο για να διασφαλιστούν διαφανείς διαδικασίες και κατάλληλος καθορισμός τιμών για την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τις αρχές και τα πρότυπα του ΟΟΣΑ για τη διαχείριση κρατικών επιχειρήσεων.

- σύμφωνα με τις φιλοδοξίες της ελληνικής κυβέρνησης, να εκσυγχρονίσουν και να ενισχύσουν σε σημαντικό βαθμό την ελληνική διοίκηση και να θέσουν σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τη δημιουργία ικανοτήτων και την αποπολιτικοποίηση της ελληνικής διοίκησης. Μια πρώτη πρόταση θα πρέπει να υποβληθεί μέχρι τις 20 Ιουλίου ύστερα από συζητήσεις με τους θεσμούς. Η ελληνική κυβέρνηση δεσμεύεται να μειώσει περαιτέρω το κόστος της ελληνικής διοίκησης, βάσει χρονοδιαγράμματος σε συμφωνία με τους θεσμούς.
- να εξομαλύνουν πλήρως τις μεθόδους εργασίας με τους θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων επιτόπιων εργασιών στην Αθήνα, ώστε να βελτιωθούν η υλοποίηση και η παρακολούθηση του προγράμματος. Η κυβέρνηση οφείλει να διαβουλευτεί και να συμφωνεί με τους θεσμούς όσον αφορά όλα τα νομοσχέδια στους σχετικούς τομείς, αρκετό χρόνο πριν από την υποβολή τους σε δημόσια διαβούλευση ή στη Βουλή. Η σύνοδος κορυφής για

το ευρώ τονίζει και πάλι ότι η υλοποίηση είναι βασικής σημασίας και στο πλαίσιο αυτό εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση των ελληνικών αρχών να ζητήσουν, μέχρι τις 20 Ιουλίου, στήριξη από τους θεσμούς και τα κράτη μέλη για τεχνική βοήθεια, ζητά δε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συντονίσει αυτή την ευρωπαϊκή στήριξη.

- εξαιρουμένου του νόμου για την ανθρωπιστική κρίση, η ελληνική κυβέρνηση θα επανεξετάσει, με σκοπό να τις τροποποιήσει, τις θεσπισθείσες νομοθετικές πράξεις που δεν συνάδουν με τη συμφωνία της 20ής Φεβρουαρίου διότι συνιστούν υπαναχώρηση σε σχέση με δεσμεύσεις από προηγούμενα προγράμματα ή θα προσδιορίσει σαφή ισοδύναμα για την αντιστάθμιση των δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν συνεπεία των ανωτέρω πράξεων.

Οι αναφερόμενες ανωτέρω δεσμεύσεις αποτελούν ελάχιστες απαιτήσεις για την έναρξη των διαπραγματεύσεων με τις ελληνικές αρχές. Εντούτοις, η σύνοδος κορυφής για το ευρώ κατέστησε σαφές ότι η έναρξη διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει οποιαδήποτε ενδεχόμενη τελική συμφωνία επί νέου προγράμματος του ΕΜΣ, η οποία θα πρέπει να βασίζεται σε απόφαση επί του συνολικού πακέτου (περιλαμβανομένων των χρηματοδοτικών αναγκών, της βιωσιμότητας του χρέους και της πιθανής ενδιάμεσης χρηματοδότησης).

Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ λαμβάνει υπόψη τις πιθανές χρηματοδοτικές ανάγκες του προγράμματος ύψους μεταξύ 82 και 86 δισεκ. ευρώ, όπως έχουν εκτιμηθεί από τους θεσμούς.

Καλεί τους θεσμούς να διερευνήσουν τις δυνατότητες για τη μείωση του χρηματοδοτικού φακέλου, μέσω

εναλλακτικής δημοσιονομικής πορείας ή μέσω υψηλότερων εσόδων από ιδιωτικοποιήσεις.

Η αποκατάσταση της πρόσβασης στις αγορές, η οποία αποτελεί στόχο κάθε προγράμματος χρηματοδοτικής βοήθειας, μειώνει την ανάγκη χρησιμοποίησης του συνολικού χρηματοδοτικού φακέλου. Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ λαμβάνει υπόψη τις επείγουσες χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας, οι οποίες καταδεικνύουν την ανάγκη ταχύτερης προόδου για τη λήψη απόφασης επί νέου μνημονίου συνεννόησης: Οι ανάγκες αυτές εκτιμάται ότι ανέρχονται σε 7 δισεκ. ευρώ έως τις 20 Ιουλίου και σε ακόμη 5 δισεκ. ευρώ μέχρι τα μέσα Αυγούστου.

Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το ελληνικό κράτος θα μπορέσει να αποπληρώσει τις καθυστερούμενες οφειλές του προς το ΔΝΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος και να εκπληρώσει κατά τις ερχόμενες εβδομάδες τις υποχρεώσεις του που συνδέονται με το χρέος, ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες που θα επιτρέψουν την ομαλή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων. Οι κίνδυνοι της μη ταχείας ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων βαρύνουν πλήρως την Ελλάδα. Η σύνοδος για το ευρώ καλεί την Ευρωομάδα να συζητήσει επείγοντως τα ζητήματα αυτά.

Λόγω των σοβαρότατων προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο ελληνικός χρηματοπιστωτικός τομέας, ο συνολικός φάκελος του πιθανού νέου προγράμματος του ΕΜΣ θα πρέπει να περιλάβει τη δημιουργία αποθεματικού ασφάλειας ύψους 10 έως 25 δισεκ. για τον τραπεζικό τομέα, ώστε να αντιμετωπιστούν οι πιθανές ανάγκες για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και το κόστος εξυγίανσης, εκ του οποίου αναμένεται να είναι άμεσα διαθέσιμο ποσό ύψους 10 δισεκ. ευρώ

σε διαχωρισμένο λογαριασμό στον ΕΜΣ.

Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ έχει επίγνωση ότι η ταχεία λήψη απόφασης επί νέου προγράμματος αποτελεί προϋπόθεση για να ανοίξουν πάλι οι τράπεζες, ώστε να αποφευχθεί με τον τρόπο αυτό η αύξηση του συνολικού χρηματοδοτικού φακέλου. Η ΕΚΤ και ο ΕΕΜ θα διενεργήσουν συνολική αξιολόγηση μετά το καλοκαίρι. Το συνολικό αποθεματικό ασφάλειας θα καλύψει τις πιθανές κεφαλαιακές ελλείψεις μετά τη συνολική αξιολόγηση αφού εφαρμοστεί το νομοθετικό πλαίσιο.

Υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Αυτό οφείλεται στη χαλάρωση των πολιτικών που ακολουθήθηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την πρόσφατη επιδείνωση του εσωτερικού μακροοικονομικού και χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος. Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη της ευρωζώνης έχουν θεσπίσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών μία αξιολογική δέσμη μέτρων προς υποστήριξη της βιωσιμότητας του χρέους της Ελλάδας, η οποία εξομάλυνε την πορεία εξυπηρέτησης του χρέους της Ελλάδας και μείωσε το κόστος σημαντικά.

Με αυτά τα δεδομένα και στο πλαίσιο του πιθανού μελλοντικού προγράμματος του ΕΜΣ, καθώς και σύμφωνα με το πνεύμα της δήλωσης της Ευρωομάδας του Νοεμβρίου του 2012, η Ευρωομάδα παραμένει έτοιμη να εξετάσει, εάν χρειαστεί, πιθανά πρόσθετα μέτρα (πιθανή παράταση των περιόδων χάριτος και αποπληρωμής), για να εξασφαλιστεί ότι οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες παραμένουν σε βιώσιμο επίπεδο. Τα μέτρα αυτά θα εξαρτώνται από την πλήρη υλοποίηση των μέτρων τα οποία πρόκειται να συμφωνηθούν σε πιθανό

νέο πρόγραμμα και θα εξεταστούν μετά την πρώτη θετική ολοκλήρωση επανεξέτασης.

Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ τονίζει ότι δεν μπορούν να αναληφθούν απομειώσεις της ονομαστικής αξίας του χρέους.

Οι ελληνικές αρχές επαναλαμβάνουν την κατηγορηματική δέσμευσή τους να τηρήσουν πλήρως και εγκαίρως τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις προς όλους τους πιστωτές τους. Υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις που περιέχονται στο παρόν έγγραφο, η Ευρωομάδα και το διοικητικό συμβούλιο του ΕΜΣ δύνανται, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΜΣ, να δώσουν εντολή στους θεσμούς να διαπραγματευτούν νέο πρόγραμμα του ΕΜΣ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΜΣ, βάσει της εκτίμησης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.

Για να ενισχυθούν η ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην Ελλάδα (εντός των προσεχών 3-5 ετών), η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τις ελληνικές αρχές για την κινητοποίηση ποσού έως 35 δισεκ. ευρώ (από διάφορα ενωσιακά προγράμματα) για τη χρηματοδότηση της επενδυτικής και οικονομικής δραστηριότητας, μεταξύ άλλων σε επίπεδο ΜΜΕ.

Ως έκτακτο μέτρο και δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών της Ελλάδας, η Επιτροπή θα προτείνει την αύξηση του επιπέδου προχρηματοδότησης κατά 1 δισεκ. ευρώ για την άμεση τόνωση των επενδύσεων, πράγμα που θα ρυθμιστεί από τους συννομοθέτες της ΕΕ. Το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη θα παράσχει επίσης χρηματοδοτικές ευκαιρίες για την Ελλάδα.

Βεστάγκερ: «Καταργήστε το μονοπώλιο στην αγορά ηλεκτρισμού»

Την επισήμανση αυτή κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα Ανταγωνισμού, Μαργκρέτε Βεστάγκερ, καλώντας την ελληνική κυβέρνηση να συμμορφωθεί στην απόφαση που έλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από επτά χρόνια και σύμφωνα με αυτή θα έπρεπε να επιτρέψει την πρόσβαση και των ανταγωνιστών της ΔΕΗ στα φθηνά καύσιμα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, του λιγνίτη και του νερού.

Η κ. Βεστάγκερ με δηλώσεις της στο ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης «euractiv.gr» ανοίγει ξανά το θέμα του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ υπαινίσσεται την παραπομπή του «φακέλου» στο ευρωπαϊκό δικαστήριο. Συγκεκριμένα, η Δανή επιτροπός υπογραμμίζει:

«Ο ανταγωνισμός στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ περιορισμένος. Αυτό επηρεάζει την παραγωγή και τη χονδρική πώληση, καθώς και την προμήθεια που φτάνει στους τελικούς καταναλωτές, το οποίο ουσιαστικά συνιστά ένα μονοπώλιο. Αυτά είναι άσχημα νέα τόσο για τους καταναλωτές όσο και για την οικονομία. Σαφώς, υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός», λέει, θυμίζοντας την προ επταετίας απόφαση της Κομισιόν:

«Η Επιτροπή κατέληξε σε αυτό το συμπέρασμα σε απόφασή της το 2008, σύμφωνα με την οποία η ΔΕΗ έχει ιονεί αποκλειστική πρόσβαση στην εκμετάλλευση λιγνίτη -το φθηνότερο καύσιμο στην Ελλά-

δα- και κάλεσε την Ελλάδα να επεκτείνει την πρόσβαση και στους ανταγωνιστές. Η απόφαση αυτή είναι επί του παρόντος ενώπιον των δικαστηρίων της ΕΕ», τονίζει αφήνοντας ανοικτό το ενδεχόμενο προσφυγής στο ευρω-δικαστήριο.

Δεκαπέντε χρόνια μετά την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και επτά χρόνια μετά τη σε βάρος της χώρας μας απόφαση της Κομισιόν η πρόσβαση και χρήση του λιγνίτη και νερού είναι εφικτή μόνο για τη ΔΕΗ.

Το ίδιο ισχύει και για τις συναφείς μονάδες παραγωγής ρεύματος (λιγνιτικοί και υδροηλεκτρικοί σταθμοί). Ετσι η ΔΕΗ κατέχει στη λιανική αγορά το 97%, ενώ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται δεν μπορούν να ανταγωνιστούν την ΔΕΗ, δίνοντας καλύτερες τιμές στους καταναλωτές.

Τον Μάρτιο του 2008 η Κομισιόν είχε καλέσει την Ελλάδα να προτείνει μέτρα ανοίγματος της αγοράς. Η τελευταία λύση που είχε προωθηθεί και θεσπιστεί ήταν η δημιουργία της «μικρής ΔΕΗ».

Ωστόσο, η νέα ηγεσία του υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας απέρριψε το σπάσιμο της ΔΕΗ, με τον Παναγιώτη Λαφαζάνη να διακηρύττει ότι «η ΔΕΗ δεν πωλείται και δεν τεμαχίζεται».

Στις αρχές της θητείας του υπουργού, είχε διαρρεύσει η πρόθεση του να ερευνηθεί το ενδεχόμενο προκήρυξης διαγωνισμών μίσθωσης ανεκμετάλλευστων κοιτασμάτων λιγνίτη, όπως στην Ελασσόνα

και τη Δράμα.

Ο ίδιος, λίγες μέρες αργότερα διέψευσε κατηγορηματικά μία τέτοια πρωτοβουλία. Αν και η παραχώρηση αυτών των κοιτασμάτων είναι εξαιρετικά χρονοβόρα αλλά και οικονομικά ασύμφορη, αφού για να αξιοποιηθεί ο λιγνίτης και να κατασκευαστούν μονάδες θα χρειαστεί να περάσουν 10 με 15 χρόνια. Επιπλέον υπάρχουν κι έντονες αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες.

Ακόμη και η λύση των δημοπρασιών λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής ενέργειας, που είχαν σχεδιαστεί ως βραχυπρόθεσμο μέτρο ανοίγματος της αγοράς, εγκαταλείφθηκαν από την ηγεσία του ΥΠΑ-ΠΕΝ. Πρόσφατα, όμως, ο μέχρι πριν λίγο υπουργός Οικονομικών, Γιάννης Βαρουφάκης, είχε μιλήσει για την εφαρμογή αυτών των διαγωνισμών.

Διαβάζοντας τέτοιες ειδήσεις στον Τύπο αναρωτιόμαστε, άραγε πόσο έπεσε η τιμή της KW με την είσοδο των ιδιωτών στην παραγωγή με καύσιμο το φυσικό αέριο; Απαντάμε εμείς: ΑΥΞΗΘΗΚΕ! Και μάλιστα με γεωμετρική πρόοδο. Ο προσχηματικός λόγος για πρόσβαση, προκειμένου να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός, έχει ως σκοπό την μεταβίβαση των φτηνών καυσίμων στους ιδιώτες, για υπέρογκα κέρδη και χωρίς κανένα ρίσκο. Θέλουν δηλαδή τα έτοιμα για άμεσα οικονομικά αποτελέσματα και χωρίς καμία επένδυση.

Περιμένοντας το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγορά φυσικού αερίου

Μέχρι τον Οκτώβρη αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή το νομοσχέδιο που αφορά την αγορά ενέργειας, ενώ οι δανειστές πιέζουν ώστε να συμπεριληφθούν στις αποκρατικοποιήσεις ο ΑΔΜΗΕ, η «μικρή ΔΕΗ».

Ενδεχομένως να γεφυρωθεί αυτό το χάσμα με την κυβέρνηση

να επιμένει σε μια σειρά από νέα σχήματα τα οποία θα βοηθήσουν να φτάσουμε ως τότε χωρίς τριγμούς..

Ίδομεν...

Το συνδικαλιστικό κίνημα και οι εργαζόμενοι στη ΔΕΗ διαφωνούμε με την ιδιωτικοποίηση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης του Ελληνικού λαού. Αυτά τα σχέδια μας βρίσκουν κάθετα αντίθετους. Ενωμένοι θα αντιδράσουμε έντονα και θα αποτρέψουμε αυτά τα νεοφιλελεύθερα σοφίσματα.

Ιδιωτικοποιήσεις στην ενέργεια, μερικές ενδιαφέρουσες σκέψεις

Στο νεοφιλεύθερο μοντέλο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που προωθείται εδώ και χρόνια παγκοσμίως, το δίκτυο αντιμετωπίζεται ως «φυσικό μονοπώλιο». Αρκετές χώρες κρατούν υπό έλεγχο τα δίκτυα τους. Πρόσφατα στην Ολλανδία ακυρώθηκε πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης του εκεί διαχειριστή (Tennet). Ο γνωστός μας Ντάισελμπλουμ είχε δηλώσει ότι ο λόγος για την ακύρωση είναι το δημόσιο συμφέρον.

Η θεωρία για τα οφέλη του ανταγωνισμού δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αν και η αναδιάρθρωση μετράει ήδη πάνω από δυο δεκαετίες παγκοσμίως με πολλές και διάφορες εφαρμογές.

Στις ΗΠΑ για παράδειγμα, 11 πολιτείες που έχουν προχωρήσει σε βαθιά αναδιάρθρωση σύμφωνα με το κυρίαρχο μοντέλο ενίσχυσης του ανταγωνισμού, είδαν τις τιμές να ανεβαίνουν πάνω από τέσσερις φορές γρηγορότερα σε σχέση με το διάστημα πριν από την αναδιάρθρωση. Αντίθετα πολιτείες που κράτησαν σημαντικά εργαλεία ρύθμισης τιμών και δεν προχώρησαν σε βαθιά αναδιάρθρωση δεν είδαν σημαντική διαφορά την αύξηση των τιμών.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση συχνά εξετάζεται η αγορά κάθε κράτους – μέλους ξεχωριστά, οπότε η Ελλάδα είναι ψηλά στην κατάταξη των χωρών με βάση το μερίδιο του μεγαλύτερου παίκτη (ποσοστό άνω του 75% για τη ΔΕΗ), όμως μαζί της είναι και άλλες χώρες, όπως η Γαλλία, η Εσθονία, το Λουξεμβούργο και η Κύπρος.

Από την άλλη λιγότερο διαδεδομένη μάλλον είναι η συζήτηση για τους «7 αδελφούς»: τις μεγάλες εταιρίες ηλεκτροπαραγωγής όπως η WdF, η EON και η RWE

που, για παράδειγμα, το 2010 κατείχαν ποσοστό 55% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Ευρώπης. Μπροστά σ' αυτούς του κολοσσούς, η ΔΕΗ είναι προφανώς μικρή, παρόλο που έχει ακόμα δεσπώζουσα θέση στην εγχώρια αγορά.

Εκτός όμως από τον ανταγωνισμό μεταξύ κεφαλαίων (στο βαθμό που ένας ισχυρός παίκτης μπορεί να επενδύσει σε μια άλλη αγορά), η εγχώρια παραγωγή υφίσταται ευθέως ανταγωνισμό από τις γειτονικές χώρες μέσω των διασυνδέσεων, ανταγωνισμό που αναμένεται να ενισχυθεί. Είναι μάλιστα ενδιαφέρον ότι το τρίμηνο Φεβρουαρίου – Απριλίου 2015 η εγχώρια ζήτηση καλύφθηκε σε ποσοστό 21-27%

Ο δημόσιος και κοινωφελής χαρακτήρας της ηλεκτρικής ενέργειας προκύπτει και όχι μόνο από το πόσο απαραίτητη είναι για τη ζωή, σήμερα, αλλά και από το γεγονός ότι στην παραγωγή και τα δίκτυα εμπλέκονται τεράστια μεγέθη δημοσίων αγαθών όπως οι μεγάλες εκτάσεις γης, ορυκτοί πόροι, ρύποι κ.α.

Όταν κατασκευάζεται μια μονάδα φυσικού αερίου ή κάποιες εκατοντάδες μονάδες φωτοβολταϊκών και αιολικών, κοστίζει πάρα πολύ στην κοινωνία και το περιβάλλον.

Η πολυπλοκότητα και ο ενιαίος χαρακτήρας των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας

συνεπάγονται μια σειρά δυσκολίες στην εφαρμογή του μοντέλου της ανταγωνιστικής αγοράς. Το «προϊόν κιλοβάτώρα» καταναλώνεται σχεδόν αποκλειστικά στο πλαίσιο ενός μεγάλου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ενιαίου από τη μεγάλη μονάδα παραγωγής μέχρι τον τελευταίο λαμπτήρα φωτισμού.

Επίσης ας μην ξεχνάμε ότι το μοντέλο ανταγωνιστικής αγοράς βασίστηκε σε πρώτη φάση τουλάχιστον

στην υπόθεση του ανταγωνισμού μεταξύ παρόμοιων μεγάλων μονάδων με ελεγχόμενη ροή καυσίμου. Και αυτό έχει ως αποτέλεσμα είτε να κατηγοριοποιούνται οι ίδιες για προνομιακή μεταχείριση σύμφωνα με τη λογική της αγοράς, είτε να υπονομεύουν την ίδια τη λογική του ανταγωνισμού, αναδεικνύοντας ότι η ένταξη τους και η επίτευξη των πολιτικών στόχων για υψηλή διείσδυση γίνεται ακριβώς χάρη στην ισχυρή ρύθμιση της αγοράς και τη συνεργασία των συμμετεχόντων στο δίκτυο.

Για να ξεπεραστούν τέτοιες δυσκολίες διατηρώντας σταθερή τη στρατηγική της εμπορευματοποίησης, έχουν δημιουργηθεί και συνεχίζουν να δημιουργούνται κι άλλες αγορές για επιπλέον «προϊόντα» πέρα από την ενέργεια που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του ενιαίου δικτύου με αποτέλεσμα ένα μεγάλο πλέγμα γραφειοκρατίας και συχνά υποβέλτιστες λύσεις ακόμα και με τεχνοκρατικούς όρους.

Αξιοσημείωτη είναι και η ισχυρή τάση για την αυτονομία από το δίκτυο, την οποία προσφέρουν παλιά και νέα προϊόντα πιο απλά για τη λογική εμπορεύματος (πετρελαιογεννήτριες, αυτόνομα φωτοβολταϊκά με μπαταρίες κ.α.).

Να αποσυνδεθεί το ΕΤΜΕΑΡ από τους λογαριασμούς της ΔΕΗ

Μέσα στις μεγάλες δυσκολίες που υφίσταται ο καταναλωτής αποτελεί ιδιαίτερη επιβάρυνση το τέλος ΑΠΕ που πληρώνουν στου λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος. Από την άλλη, συμβάλει στην αύξηση των επισφαλειών που εμφανίζει η Επιχείρηση στα οικονομικά αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου 2015.

Όπως τόνισε ο κ. Πρόεδρος, το τέλος της ΕΤΜΕΑΡ δεν είναι έσοδο της ΔΕΗ και επιβαρύνει ουσιαστικά το τελικό ποσό που καλούνται να πληρώσουν οι Έλληνες καταναλωτές με αποτέλεσμα ακόμα και οι συνεπείς πελάτες να αντιμετωπίζουν δυσχέρεια στην εξόφληση του, ενώ υπογράμμισε ότι η ΔΕΗ υποχρεούται να το αποδώσει ακόμα και αν δεν το έχει εισπράξει.

Η απόδοση στους δικαιούχους του αμαρτωλού ΕΤΜΕΑΡ και κάποιων άλλων χρεώσεων από την ΔΕΗ, ακόμη και στις περιπτώσεις που δεν τις έχει εισπράξει είναι μία βραδυφλεγής βόμβα για την επιχείρηση η οποία χρηματοδοτεί ατόκως, δανειζόμενη εντόκως κάποιους αεριτζήδες κρατικοδίαιτους επιχειρηματίες.

Με το χαράτσι το ΕΤΜΕΑΡ και τις άλλες χρεώσεις τις παντελώς άσχετες με την ΔΕΗ και το ταμείο της αλλά και την οικονομική κρίση οι ληξιπρόθεσμες οφειλές υπερδιπλασιάστηκαν τα τελευταία τέσσερα χρόνια από 700 εκατ. το 2011 σε 1,9 δισ. το 2015.

Τα χρέη της μέσης τάσης το ίδιο διάστημα από 24 εκατ. ξεπέρασαν τα 200 εκατ., δηλαδή περίπου δεκαπλασιάστηκαν.

Δωρεάν δικαιώματα ρύπων ζητά η ΔΕΗ

Τη δωρεάν χορήγηση δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων στη ΔΕΗ και τη σταδιακή κατάργηση των κινήτρων για τις ΑΠΕ ζήτησε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Μανώλης Παναγιωτάκης,

ενώ υπερασπίστηκε το status quo της επιχείρησης, λέγοντας ότι είναι «άδικο και αβάσιμο να κατηγορείται ότι μονοπωλεί την αγορά» στη συνάντηση που είχε πριν λίγες μέρες στις Βρυξέλλες με τον Επίτροπο Κλιματικής Δράσης και Ενέργειας, Μιγκέλ Αρίας Κανιένε και την Επίτροπο Ανταγωνισμού, Μάργκαρετ Βεστάγκερ.

Κι αυτό λαμβανομένου υπόψη ότι η κ. Βεστάγκερ έχει στείλει προειδοποιητικά μηνύματα για το μονοπώλιο της ΔΕΗ. Η πραγματικότητα όμως είναι εντελώς διαφορετική. Η ΔΕΗ έχει στην ηλεκτροπαραγωγή έχει περιοριστεί στο 61% τη στιγμή που η Κομισιόν ζητεί πραγματικό άνοιγμα στην αγορά λιανικής και πρόσβαση όλων των εταιριών στο λιγνίτη και τα υδροηλεκτρικά.

Η συνάντηση έγινε με πρωτοβουλία του κ. Κανιένε ο οποίος και παράθεσε γεύμα εργασίας στους εκπροσώπους εταιρειών ηλεκτρισμού στην Ευρώπη...

Ο κ. Παναγιωτάκης τάχθηκε κατά του μεταβατικού μηχανισμού των ΑΔΙ, ενός συστήματος στην αγορά χονδρικής για την αποζημίωση των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων.

Ωστόσο η ίδια η κυβέρνηση στις προτάσεις που είχε καταθέσει στις αρχές Ιουνίου προς τους δανειστές στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης, είχε δηλώσει ότι για την περίοδο Μαΐου – Οκτωβρίου θα καταβάλλονταν το ΑΔΙ προς τις μονάδες, στο πλαίσιο του μεταβατικού μηχανισμού.

Για την αγορά ηλεκτρισμού ο κ. πρόεδρος δήλωσε ότι η ΔΕΗ είναι υπέρ ενός συνολικού επανασχεδιασμού και του Target Model (το νέο ευρωπαϊκό μοντέλο λειτουργίας της αγοράς) Υπογράμμισε ακόμα ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ότι οι γενικές αλλαγές μπορεί σε επίπεδο χώρας με συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες να μην οδηγούν σε επιθυμητά αποτελέσματα.

Τέλος, επεσήμανε ότι μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι για το 2030 σχετικά με τη συμμετοχή των ΑΠΕ στο 27% του συνολικού ενεργειακού ισοζυγίου, εφόσον επιτευχθεί συνδυαστικά σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας, ορθολογική χρήση ηλεκτρικού με μείωση στην οικιακή κατανάλωση και αύξηση της χρήσης του ηλεκτρισμού στις μεταφορές, καθώς και οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις των νησιών...

Η Ενέργεια στο επίκεντρο των ανταγωνισμών

Για την πρόσφατη Σύνοδο των κρατών του «G7» τα ρεπορτάζ των ΜΜΕ ήταν φειδωλά και εστίασαν κυρίως στην απόφασή τους για συνέχιση των κυρώσεων στη Ρωσία, λόγω της ουκρανικής κρίσης, αποτέλεσμα ενδοαστικών αντιθέσεων στην Ουκρανία και ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών - ΗΠΑ και Γερμανίας κόντρα στη Ρωσία, έστω και ολίγον διαφοροποιημένη, λόγω ενεργειακής εξάρτησης της Γερμανίας από τη Ρωσία.

Σύμφωνα όμως με ρεπορτάζ του ΑΠΕ, για την Άγκελα Μέρκελ η επιτυχία της Συνόδου εξαρτιόταν από το αν θα επιτύχανε συμφωνία στο θέμα της κλιματικής αλλαγής. Με την απόφαση να περιορισθεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη σε κάτω από δύο βαθμούς σε σχέση με την προ-βιομηχανική εποχή. Και αυτή η απόφαση πάρθηκε.

«Η καγκελάριος κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες για την επίτευξη αυτής της συμφωνίας, υποστηρίζοντας ότι αποτελεί ένα αναγκαίο βήμα για μια ευρύτερη συναίνεση στη Σύνοδο των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα που θα πραγματοποιηθεί σε λίγους μήνες στο Παρίσι.

Αν η G7 δεν κατέληγε σε συμφωνία, είπε, η σύνοδος του Παρισιού θα είχε ελάχιστες πιθανότητες επιτυχίας. Η Ιαπωνία και ο Καναδάς είχαν επιφυλάξεις, αλλά τελικά υποχώρησαν. «Η όλη υπόθεση του κλίματος αποτέλεσε μια δύσκολη διαπραγμάτευση», είπε η Α. Μέρκελ στους δημοσιογράφους μετά το τέλος της Συνόδου, προσθέτοντας ότι όλοι συμφωνούν πως ο πλανήτης πρέπει να πάψει να εξαρτάται από τα ορυκτά καύσιμα».

Εδώ λοιπόν βρίσκεται το μυστικό της υπόθεσης. Να πάψει να εξαρτιέται ο πλανήτης από τα «ορυκτά καύσιμα». Σύμφωνα με την ιστοσελίδα econews «οι ηγέτες των "πλουσιότερων" χωρών του πλανήτη - Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένες Πολιτείες, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιαπωνία, Ιταλία και Καναδάς - συμφώνησαν να «εξαλείψουν την εξάρτηση της παγκόσμιας οικονομίας από τον άνθρακα έως τα τέλη του αιώνα».

Μάλιστα, στο ανακοινωθέν που εκδόθηκε μετά το πέρας των συνομιλιών που έλαβαν χώρα σε ένα επιβλητικό κάστρο της Βαυαρίας, στη νότια Γερμανία, γίνεται μνεία στην «ισχυρή αποφασιστικότητα» των «G7», ώστε να υπογραφεί μια δεσμευτική παγκόσμια συμφωνία για τις εκπομπές ρύπων στη διάσκεψη για το κλίμα που θα λάβει χώρα στο Παρίσι το Δεκέμβρη.

Όσο για τον ενδιάμεσο στόχο για τους ρύπους, συμφώνησαν η μείωσή τους να πλησιάσει το 70% μέχρι το 2050.

Ως υποκατάστατα των ορυκτών καυσίμων οι ηγέτες των G7 απήθυσαν έκκληση για τη ριζική και ολική στρόφη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προς τις ανανεώσιμες και πυρηνικές πηγές μέχρι το 2050».

Ανταγωνισμοί αλλά και διακρίσεις...

Φαίνεται, λοιπόν, ότι γύρω από τον άνθρακα ως καύσιμο για την παραγωγή Ενέργειας εκφράζονται αντιθέσεις. Που έχουν σχέση με την παραγωγή Ενέργειας, τις πηγές της, το κόστος της, επομένως και ανταγωνισμοί ανάμεσα στα μονοπώλια διαφορετικών τομέων Ενέργειας, όπως επίσης και στα μονοπώλια κατασκευής μέσω παραγωγής Ενέργειας διαφορετικών τομέων Ενέργειας. Η Ενέργεια και η τιμή της επιδρούν σε ολόκληρη την οικονομία.

Για παράδειγμα, το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ μικρότερο με τη χρήση άνθρακα σε σύγκριση με την παραγωγή της από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Ακόμη και από τη χρήση φυσικού αερίου ως καύσιμο. Να θυμίσουμε εδώ το παράδειγμα της Ελλάδας στην οποία η τρόικα, δηλαδή η Κομισιόν, η ΕΚΤ και το ΔΝΤ, επιβάλλουν την ιδιωτικοποίηση του λιγνίτη, ώστε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ιδιωτικά μονοπώλια να μπορεί να χρησιμοποιεί λιγνίτη και το απαιτούν ως στοιχείο ανταγωνισμού, δηλαδή να μην είναι η ΔΕΗ σε πλεονεκτικότερη θέση από τα άλλα μονοπώλια.

Η απόφαση όμως των «G7» φαίνεται να έχει άλλα κίνητρα γιατί είναι μονοβαρής. Δεν τόλμησε να αποφασίσει μείωση χρήσης ως καυσίμου του πετρελαίου. Άλλωστε, παρά το ότι η Α. Μέρκελ πρωτοστάτησε στην απόφαση, καθοριστικός παράγοντας είναι οι ΗΠΑ. Από τους μεγαλύτερους στον κόσμο παραγωγούς πετρελαίου και φυσικού αερίου. Μια απόφαση περιορισμού χρήσης του πετρελαίου θα ξεσήκωνε όλα τα πετρελαιοπαραγωγικά κράτη.

Ενίσχυση των επιχειρηματικών ομίλων ΑΠΕ

Ουσιαστικά, η συγκεκριμένη απόφαση των «G7», ενισχύει τα μονοπώλια των υδρογονανθράκων, τα μονοπώλια κατασκευής μέσων παραγωγής ΑΠΕ, αλλά και μονοπώλια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες, ηλιοθερμική παραγωγή, βιοκαύσιμα κ.λπ.). Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση της BP, με τίτλο «Energy Outlook 2035», η χρήση των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή θα αυξηθεί κατά 768% στην Κίνα, κατά 539% στην Ινδία και κατά 227% στη Βραζιλία έως το 2035, καθώς η ζήτηση για Ενέργεια θα εκτοξευθεί. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η χρήση των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή θα αυξηθεί κατά 177%.

Η επιδιωκόμενη στροφή σ' αυτές τις πηγές, έχει σχέση επίσης με δύο παράγοντες: Ο ένας η ενεργειακή εξάρτηση κρατών όπως η Γερμανία, η Κίνα, η Ινδία κ.λπ. Ο δεύτερος η ανάγκη προώθησης των μέσων παραγωγής για ΑΠΕ, η προώθηση της λεγόμενης «πράσινης ανάπτυξης». Τμήματα του κεφαλαίου, επομένως, που δραστηριοποιούνται στον τομέα ΑΠΕ, ενισχύονται όταν «βγει από τη μέση» ένας ανταγωνιστής όπως το κεφάλαιο που δραστηριοποιείται στην εξόρυξη, όσο και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα. Που, επίσης, θα αναγκαστούν είτε να αλλάξουν καύσιμο, (π.χ. χρήση πετρελαίου ή φυσικού αερίου), είτε να εφαρμόσουν αντιρρυπαντική τεχνολογία για τον άνθρακα και να μειώσουν δραστικά την εκπομπή ρύπων άρα και τη μόλυνση του περιβάλλοντος (είναι όμως αρκετά δαπανηρό και ανεβάζει το κόστος παραγωγής, άρα χάνεται το πλεονέκτημα του μεγαλύτερου ποσοστού κέρδους και της πιο ανταγωνιστικής τιμής), είτε να περάσουν σταδιακά σε άλλον τομέα. Τόσο στη Γερμανία όσο και στην Κίνα έχουν αναπτυχθεί μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι που παράγουν φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες, ηλιοθερμικά κ.λπ. Μάλιστα, το 2013 η Κίνα

διαμαρτυρήθηκε, επειδή η Γερμανία έβαλε δασμούς στην εισαγωγή φωτοβολταϊκών από την Κίνα, τα οποία είχαν τιμή 50% μικρότερη από τα γερμανικά.

Όλα αυτά, λοιπόν, λύνονται με πολιτικές αποφάσεις, όπως, για παράδειγμα, αυτή η απόφαση στη Σύνοδο των «G7». Στη συνέχεια, επιβάλλονται με νόμους του κάθε κράτους. Βεβαίως, για την ώρα υπάρχει και η Σύνοδος των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα που θα πραγματοποιηθεί στο Παρίσι, αλλά και κατά πόσο θα ανταποκριθούν οι επιχειρηματικοί όμιλοι παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με άνθρακα να εφαρμόσουν την απόφαση. Οι ηγέτες των «G7» απηύθυναν έκκληση για στροφή στις ΑΠΕ. Πώς ακριβώς θα εφαρμοστεί μένει να το δούμε.

Ανταγωνισμοί και τιμές

Το γεγονός ότι αυτή η υπόθεση των ορυκτών καυσίμων για παραγωγή Ενέργειας, (άνθρακας), αποτελεί πεδίο ανταγωνισμού, φαίνεται και από το εξής:

Σε πρόσφατο ρεπορτάζ της ιστοσελίδας econews (20/5/2015) αναφέρεται ότι σύμφωνα με εκτίμηση του ΔΝΤ, «οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων απολαμβάνουν επιδοτήσεις της τάξης των 5,3 τρισ. δολαρίων ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί σε 10 εκατομμύρια δολάρια για κάθε λεπτό που περνάει. Τα 5,3 τρισ. δολάρια υπέρ των βρώμικων καυσίμων (λιθάνθρακας, λιγνίτης, πετρέλαιο κ.λπ.) είναι περισσότερα από το σύνολο των δαπανών Υγείας από όλες τις κυβερνήσεις του κόσμου.

Το τεράστιο ποσό εν πολλοίς οφείλεται στην άρνηση των μεγάλων ρυπαντών να πληρώσουν τις "ποινές" που επιβάλλονται από τις κυβερνήσεις για την καύση άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου. Τα κόστη αυτά περιλαμβάνουν επίσης το υγειονομικό κόστος από τις βλάβες που προκαλεί η ατμοσφαιρική ρύπανση στην υγεία των κατοίκων επιβαρυσμένων κοινοτήτων (βλέπε Πτολεμαϊίδα), αλλά και από τα ακραία καιρικά φαινόμενα - πλημμύρες, ξηρασίες και τυφώνες - που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Ο Νίκολας Στερν, οικονομολόγος του «London School of Economics», ειδικός επί κλιματικών θεμάτων, μιλώντας στον «Guardian» είπε: «Δεν υπάρχει δικαιολογία για αυτές τις τεράστιες επιδοτήσεις προς τα ορυκτά καύσιμα, οι οποίες δημιουργούν στρεβλώσεις στις αγορές και καταστρέφουν τις οικονομίες, ειδικά των φτωχότερων χωρών».

Το συγκεκριμένο ρεπορτάζ δείχνει ότι το ΔΝΤ κρύβει έναν βασικό παράγοντα σε σχέση με τα ορυκτά καύσιμα. Ότι η επιδότηση ουσιαστικά δίνεται για να υπάρχει χαμηλή τιμή στην ηλεκτρική ενέργεια με τη χρήση άνθρακα, άρα οι επιχειρηματικοί όμιλοι που καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια έχουν φθηνότερη τιμή. Ο καταμερισμός της, δηλαδή επιδότηση σε ρύπους και στην υγεία, αποτελεί επίσης ενίσχυση στους επιχειρηματικούς όμιλους που δραστηριοποιούνται σ' αυτούς τους τομείς. Άλλωστε, και ο οικονομολόγος - οικολόγος του «London School of Economics» Νίκολας Στερν, μιλά για στρέβλωση της αγοράς. Και τι προτείνει; ΑΠΕ για να «ισιώσει η αγορά».

Θα αναρωτηθεί κανείς: «Μα καλά δεν ενδιαφέρονται τα κράτη για την υγεία των ανθρώπων, για τη δημόσια υγεία»; Ενδιαφέρονται αλλά και σ' αυτήν μετράνε το κόστος. Αν δε το κόστος για την υγεία (δαπάνες κρατικών προϋπολογισμών) είναι μικρότερο για τους καπιταλιστές από το κόστος της Ενέργειας από τις ΑΠΕ, τότε προτιμούν να πληρώνουν για την υγεία. Όπως κάνουν με την πληρωμή των ρύπων. Τους κοστίζει λιγότερο από την εφαρμογή αντιρρυπαντικής τεχνολογίας. Επίσης, με τα έως τώρα δεδομένα, οι ανάγκες για ηλεκτρική ενέργεια δεν μπορούν να καλυφθούν όλες από τις ΑΠΕ που φαίνεται να λειτουργούν συμπληρωματικά στις υπόλοιπες μορφές. Άλλωστε, ήλιος και αέρας που να καλύπτουν τις ανάγκες δεν υπάρχει όλες τις εποχές του χρόνου. Βεβαίως, το κόστος το πληρώνει πάντα ο λαός. Είτε με την αύξηση της τιμής του ρεύματος, είτε με το τέλος ΑΠΕ, είτε με τις δαπάνες για την υγεία κ.λπ.

Στην Τήλο είναι αυτόνομοι ενεργειακά και αυτόρχεις...

Ένα πρωτοπόρο υβριδικό σύστημα παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας προερχόμενης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που θα εφαρμοστεί και θα λειτουργεί στην Τήλο, το ακριτικό νησί του Αιγαίου που είναι πάντα πρωτοπόρο σε πρωτοβουλίες...

Θα εξασφαλιστεί έτσι η ενεργειακή αυτονομία του νησιού, ενώ αναμένεται να αλλάξει τα δεδομένα στην ενεργειακή πολιτική των νησιών μας.

Με την υλοποίηση του προγράμματος TILOS το νησί θα αποτελέσει το πρώτο πραγματικά «πράσινο» νησί στη Μεσόγειο. Έτσι για πρώτη φορά στην Ευρώπη θα δημιουργηθεί ένα έξυπνο, αυτόνομο νησιωτικό μικροδίκτυο που θα βασίζεται στην παρουσία υβριδικού σταθμού με συμμετοχή μονάδων ΑΠΕ και σύγχρονης τεχνολογίας συσσωρευτών, η λειτουργία του οποίου θα επικουρείται από την εφαρμογή βέλτιστων τεχνικών διαχείρισης της ζήτησης.

Το πρόγραμμα TILOS έχει ενταχθεί στο Horizon 2020 το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καινοτομία, λαμβάνοντας

κατά τη φάση της αξιολόγησης την υψηλότερη βαθμολογία ανάμεσα σε 80 ανταγωνιστικά έργα.

Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι το πρόγραμμα TILOS είναι ένα καινοτόμο έργο πνοής συνεπές με την παράδοση του νησιού και την προστασία του περιβάλλοντος, ανοίγοντας νέους ορίζοντες στον τομέα του τουρισμού και ενισχύοντας την εικόνα του νησιού διεθνώς.

Το πρόγραμμα «καθαρή ενέργεια» στην Τήλο σχεδιάστηκε από το Πανεπιστήμιο Πειραιά και θα παράγει ενέργεια από τον ήλιο και τον άνεμο. Η ολοκλήρωση του έργου υπολογίζεται σε περίπου 24 μήνες. Οι μελέτες για τους χώρους εγκατάστασης του αιολικού και φωτοβολταϊκού πάρκου λαμβάνουν αυστηρά υπόψη τους το περιβάλλον του νησιού. Στην Τήλο κα-

τοκούν σπάνια είδη πτηνών για τα οποία γίνεται ειδική μελέτη προκειμένου να προστατευτούν αποτελεσματικά. Σήμερα το νησί ηλεκτροδοτείται με υποβρύχιο καλώδιο από τον πετρελαϊκό Σταθμό της Κω γεγονός που δημιουργεί βλάβες με αποτέλεσμα συχνές διακοπές ηλεκτροδότησης.

Η εξοικονόμηση από το πρωτοπόρο έργο θα είναι περί τα 350.000 € και θα αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και για άλλα νησιά. Το πρόγραμμα εκτός της ερευνητικής ομάδας του εργαστηρίου ήπιων μορφών ενέργειας και προστασίας Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Πειραιά στηρίζεται από 15 φορείς ελληνικούς (ΔΕΔΔΗΕ - WWF Ελλάς - Eunice) γερμανικούς, ιταλικούς, ισπανικούς, βρετανικούς, σουηδικούς και γαλλικούς.

Αυτό λοιπόν το μικρό νησί των 829 κατοίκων τολμάει και δείχνει το δρόμο και σε άλλα νησιά. Οι συνεργαζόμενοι φορείς πιστεύουν ότι η παραγόμενη καθαρή ενέργεια θα υπερκαλύψει τις ανάγκες των κατοίκων του νησιού και ίσως υπάρξει τροφοδοσία της Νισύρου και σε τμήμα της Καλύμνου.

Οι πρώτοι «έξυπνοι» μετρητές ρεύματος, έρχονται...

Αμέσως μετά το καλοκαίρι αναμένεται ο διαγωνισμός του ΔΕΔΔΗΕ (της θυγατρικής της ΔΕΗ) για το πιλοτικό έργο των 170.000 μετρητών, προϋπολογισμού 68.000.000 ευρώ.

Το έργο για όσους είναι σε θέση να δουν καθαρά θεωρείται πρόκριμα για την μεγάλη επένδυση των 7.500.000 μετρητών συνολικής δαπάνης περί το 1,2 δισ. ευρώ, περίπου.

Όπως είναι γνωστό υπάρχει κοινοτική οδηγία που θέλει ως το 2020 να έχουν αντικατασταθεί ένα ποσοστό 80% των μετρητών από «έξυπνα» συστήματα μέτρησης τα οποία θα επιτρέπουν στον ΔΕΔΔΗΕ

να καταγράφει την κατανάλωση εξ αποστάσεως...

Επίσης αυτό θα επιτρέπει και στη ΔΕΗ να προσφέρει διαφορετικές χρεώσεις μέσα στο 24ωρο, ενώ οι καταναλωτές θα γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή πόσα θα πληρώνουν για ηλεκτρικό ρεύμα...

Βεβαίως αυτό θα κριθεί από το μοντέλο χρηματοδότησης που θα επιλεγεί, αλλά και το τεχνολογικό πρότυπο που επιλεγεί.

Η χρηματοδότηση θα αποφασισθεί από την νέα κυβέρνηση. Με την προηγούμενη κυβέρνηση υπήρχαν διάφορες σκέψεις

που δεν υλοποιήθηκαν.

Το πιλοτικό έργο θα στηριχθεί και σε κονδύλια του ΕΣΠΑ.

Μεγάλες εταιρείες τεχνολογικών συστημάτων από Ιαπωνία – Κίνα – Ευρώπη μεταξύ αυτών και πολλές Ελληνικές έχουν βάλει στο στόχαστρο το έργο.

Διαφωνία στην πώληση του ΑΔΜΗΕ από την διοίκηση της ΔΕΗ

Μια εταιρεία πλήρως ανεξαρτητοποιημένη από τη ΔΕΗ, στην οποία θα συμμετέχει με ποσοστό 51% το δημόσιο και κατά 49% στρατηγικός επενδυτής, είναι το βασικό ισοδύναμο σχέδιο που η κυβέρνηση προτείνει ως εναλλακτικό ισοδύναμο της ιδιωτικοποίησης του ΑΔΜΗΕ, ενώ εξετάζεται και το σενάριο της μετοχοποίησης στην περίπτωση που αυτό απορριφθεί.

Οι εταίροι συνδέουν την ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ με την ενίσχυση του ανταγωνισμού στον τομέα της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ζητούν από την ελληνική κυβέρνηση εναλλακτικά ισοδύναμα μέτρα για να μην εφαρμοστεί. Θα πρέπει, πάντως, να σημειωθεί ότι ο ΑΔΜΗΕ ήταν από τις λίγες ιδιωτικοποιήσεις που έφτασαν σε ώριμο επίπεδο (μεσολάβησαν οι εκλογές λίγο πριν από την κατάθεση δεσμευτικών προσφορών) και κατάφερε να προσεγγίσει το ενδιαφέρον δύο ευρωπαϊκών εταιρειών, του Διαχειριστή Ενέργειας της Ιταλίας, Terna, και του Διαχειριστή του Βελγίου, Elia. Ισχυρό ήταν μέχρι την τελευταία στιγμή και το ενδιαφέρον της κινεζικής εταιρείας China State Grid, η οποία, εν μέσω του ελληνικού διαγωνισμού για την ιδιωτικοποίηση του ΔΕΣΦΑ, εξαγόρασε το 49% της ιταλικής Cassa Depositi e Prestiti Reti (CDP Reti), η οποία ελέγχει το 30% των εταιρειών διαχείρισης δικτύων φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού, SNAM και Terna.

Στην ίδια γραμμή κινείται και ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΗ είναι να μη στερηθεί η ΔΕΗ περιουσιακά στοιχεία που έχουν περάσει στον ΑΔΜΗΕ ως 100% θυγατρική της σήμερα. «Είναι ασύμφορο να αποστρατηθεί η ΔΕΗ ενός τόσο πολύτιμου περιουσιακού στοιχείου για εντελώς πρόσκαιρο και ευκαιριακό τίμημα. Μπορούν να διαμορφωθούν μοντέλα που να προσιδιάζουν στις βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές, χωρίς η ΔΕΗ να απωλέσει ένα τόσο

πολύτιμο περιουσιακό στοιχείο», τόνισε κατά την ομιλία του στη γενική συνέλευση των μετόχων της επιχείρησης χθες ο κ. Παναγιωτάκης, δηλώνοντας την αντίθεση του στην ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ.

Η πώληση του ΑΔΜΗΕ δεν προβλέπεται από καμία κοινοτική οδηγία. Είναι εταιρεία που έχει την δυνατότητα μεγάλων επενδύσεων που θα βοηθήσουν την χώρα αυτή την δύσκολη περίοδο. Η πρόταση των θεσμών που αφορά τον ΑΔΜΗΕ είναι σύμφωνη με τις απόψεις της νέας διοίκησης αλλά και των εργαζομένων, καθώς επιτρέπει να μην προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση του, αρκεί να μην είναι εταιρεία μετοχικά ελεγχόμενη από την ΔΕΗ.

Ο ΑΔΜΗΕ είναι ανεξάρτητος διαχειριστής δικτύου μεταφοράς με σταθερά και σίγουρα έσοδα και στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης ελέγχονται από το Δημόσιο.

Παράλληλα χαρακτηρίζει μυθεύματα τα περί ελέγχου του εμπορίου και αθέμιτου ανταγωνισμού από τη ΔΕΗ μέσω του ΑΔΜΗΕ, τονίζοντας ότι η Επιχείρηση ελέγχει μόνο το 25% – 30% των εισαγωγών και μόλις το 10% των εξαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Το υπόλοιπο, σύμφωνα με την εταιρεία ελέγχεται από τους ιδιώτες προμηθευτές και εμπόρους.

Σε σχέση με το επιχείρημα των δανειστών ότι μια πώληση του ΑΔΜΗΕ θα έφερνε χρήματα στα ταμεία, η διοίκηση της ΔΕΗ υποστηρίζει πως η εξεύρεση κεφαλαίων με

τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους είναι απολύτως εφικτή στο πλαίσιο του ομίλου ΔΕΗ και του ΑΔΜΗΕ που εξακολουθούν, ίσως μετά το Δημόσιο να είναι οι μεγαλύτεροι επενδυτικοί φορείς της χώρα ακόμα και στα χρόνια της κρίσης που διανύουμε.

Το επιχείρημα των δανειστών πέρα από τις προφανείς σκοπιμότητες που υποκρύπτει είναι και απολύτως αβάσιμο...

Σε κάθε περίπτωση η διοίκηση της ΔΕΗ εξετάζοντας το θέμα με απολύτως επιχειρηματικά κριτήρια, θεωρεί ότι η πώληση του ΑΔΜΗΕ είναι εντελώς ασύμφορη.

Ο κ. Παναγιωτάκης, στο περιθώριο της γενικής συνέλευσης, και για το μέτρο του ΝΟΜΕ (δημοπρασίες ισχύος) που περιλαμβάνει η πρόταση των εταιρών για την αγορά ηλεκτρισμού, εκφράζοντας ερωτηματικά για τις επιπτώσεις στους καταναλωτές. Προβληματισμένος εμφανίστηκε ο επικεφαλής της ΔΕΗ και για τις επιπτώσεις εφαρμογής της συμφωνίας στα βιομηχανικά τιμολόγια, τα οποία παρέχονται από τη ΔΕΗ με έκπτωση 20%.

Αναφέρθηκε και στο θέμα της εισπραξιμότητας της εταιρείας, τονίζοντας ότι είναι άμεσος στόχος η βελτίωσή της, ενώ επικέντρωσε για άλλη μια φορά στους «εκ συστήματος κακοπληρωτές».

Σε ό,τι αφορά τέλος στα τιμολόγια, από την ομιλία του κ. Παναγιωτάκη αλλά και από δηλώσεις του στο περιθώριο της γενικής συνέλευσης, προέκυψε ότι δεν πρόκειται να υπάρξουν μειώσεις μέσα στο 2015. Στην ομιλία του αναφέρθηκε σε πρωτοβουλίες της ΔΕΗ για μείωση του κόστους παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (τρόπος αποζημίωσης μονάδων, απόκτηση δωρεάν δικαιωμάτων ρύπων, βελτίωση των συνθηκών εκμετάλλευσης λιγνίτη κ.λπ.), οι οποίες απαιτούν χρόνο για να αποδώσουν.

Η διείσδυση του φυσικού αερίου στην Ελλάδα

ως δύναμη ανάπτυξης και σταθερότητας για τη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης

FORUM

Μία ενδιαφέρουσα εκδήλωση πραγματοποιήθηκε σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας με θέμα: Η διείσδυση του φυσικού αερίου στην Ελλάδα ως δύναμη ανάπτυξης και σταθερότητας για την περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε υπό την Αιγίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ενώ στην εκδήλωση συμμετείχαν ο Υπουργός Ανάπτυξης Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Παναγιώτης Λαφαζάνης, ο Διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΠΑ κ. Παλαισιγιάννης Σπύρος, ο Διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΣΦΑ κ. Κων/νος Ξυφαράς, ο αντιπρόεδρος της ΔΕΠΑ κ. Κώστας Ανδριοσόπουλος και ο πρώην υπουργός Κων/νος Μανιάτης.

Οι ομιλητές αναφέρθηκαν στο ρόλο της Ελλάδος λόγω της γεωγραφικής της θέσης, καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν από την διέλευση των αγωγών.

Ο υπουργός μεταξύ των άλλων τόνισε ότι στην διέλευση του ρωσικού αγωγού Φ.Α. το Δημόσιο θα συμμετέχει με 50%, ενώ θα έχει έσοδα και χαμηλές τιμές,

Ο αγωγός θα μεταφέρει 47 δισ. τόνους Φ.Α. και το κόστος κατασκευής θα ανέλθει στα 2 δισ. € ενώ προβλέπεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2018 δημιουργώντας 20.000 χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Τόνισε ότι θα διατεθούν εξ'ολοκλήρου ρώσικα κεφάλαια, ενώ η εταιρεία που θα τον διαχειριστεί θα είναι δημόσια και πρότυπο συνεργασίας, αφού όπως τόνισε χαρακτηριστικά θα είναι απαγορευτικές οι γνωστές μίζες και ανέντιμες συμφωνίες κάτω από το τραπέζι. Ο αγωγός επισήμανε θα είναι ένας αγωγός ειρήνης, συνεργασίας και επάρκειας με προσιτές τιμές.

Επιπλέον, ανέφερε ότι ο άλλος αγωγός από το Αζερμπαιτζάν ο γνωστός ΤΑΠ (Αζερικό αέριο) θα επιφέρει και αυτός όφελος στο κράτος και στους δήμους, ενώ διασφαλίστηκαν ικανοποιητικές αποζημιώσεις στους αγρότες.

Αναφέρθηκε επίσης και στον άλλο κάθετο αγωγό από την Ελλάδα που θα συνδέσει την Ρουμανία και Βουλγαρία. Ακόμη δήλωσε ότι το υπουργείο δίνει προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στους υδατάνθρακες, ενώ τόνισε ότι δεν πρόκειται να εγκαταλείψουμε τον λιγνίτη.

Γιάννης Μανιάτης
Καθηγητής,
τ. Υπουργός
Ενέργειας και
Περιβάλλοντος

Παναγιώτης Λαφαζάνης
Υπουργός
Παραγωγικής
Ανασυγκρότησης,
Περιβάλλοντος και
Ενέργειας

Κωνσταντίνος Ξυφαράς
Διευθύνων
Σύμβουλος, ΔΕΣΦΑ

Κώστας Ανδριοσόπουλος
Διευθυντής, RCEM
at ESCP Europe &
Αντιπρόεδρος ΔΕΠΑ

Σπύρος Παλαισιγιάννης
Διευθύνων
Σύμβουλος, ΔΕΠΑ

